LITH.BIBL.SERVICE
1132 WALNUT STREET,
DANVILLE, ILL.61833

DARBININKAS

L NR. 22. | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | ANTRADIENIS - TUESDAY, KOVAS - MARCH 23, 1965 | 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. | 10 CENTŲ

Padangėse lenktynės, Vietname dujos ir pikti žodžiai

Nėra vieno įvykio, kuris sutelktų visų dėmesį. Įvykiai nustelbia vienas kitą. Svarbiausi:

— Sovietų astronautų kelionė rodė jų pranašumą prieš Ameriką, bet įspūdį mažino **Amerikos raketa į mėnulį ir dviejų astronautų pirma kelionė.**

— Kelionės padangėsna negalėjo dėmesio atitraukti nuo paradinio **žygio iš Selmos į Montgomery.**

— Paskutiniu metu mėgina nusverti opiniją **propaganda prieš Ameriką, kam ji leido vartoti Vietname dujas kovoje prieš komunistus.**

Vietname tebebombarduoja šiaurėje. Pavartotos dujos sukėlė propagandą prieš Ameriką labiau nei bombos

Amerikos lėktuvai kovo 19 ir kovo 21 bombardavo taikinius šiaurės Vietname.

— Kovo 22 bombardavo šiaurės Vietname radaro sistemą.

Kom. Kinija paskelbė, kad ji suteiks pagalbą, jei šiaurės Vietnamas jos prašys. Amerikos kariniuose sluoksniuose esąs betgi įsitikinimas, kad komunist. Kinija stengiasi to išvengti. To pat siekia ir Sovietai, kurie žodžiu š. Vietnamą rems, bet tik ne veiksmais ir kuriem nepriimtinas būtų ir kom. Kinijos įsikišimas į Vietnamo reikalus.

Pačioje Amerikoje vėl atnaujinta tariamųjų liberalų akcija už derybas Vietname ir bombardavimo sustabdymą. Ėmė spausti per demokratų partiją, kur tariamieji liberalai yra labiau įsitvirtinę. Tokia pasirodė Kalifornijos demokratų taryba, kuri smerkė Johnsono politiką, reikalavo sustabdyti bombardavimą ir pradėti derybas.

Iš Vietnamo atvyksta į Washingtoną gen. Taylor.

Dujos . . .

— Kovo 22 Amerika informavo, kad **buvo davusi P. Vietnamo kariuomenei dujas, kurios buvo pavartotos prieš komunistus vietose, kur buvo ir civilinių gyventojų.** Kokios tos dujos, nepaskelbta. Aiškinamas tik jų veikimas: spaudžia ašaras, verčia čiaudėti, kosėti, padaro žmogų netikusį normaliam veikimui keliom valandom. Tačiau šios dujos davė pagrindą ne tik Vietnamo komunistam, bet ir Europos "pacifistam" ir Anglijos darbiečiam skelbti Amerikai nepalankią propagandą. Ji pučiama dabar labiau nei prieš bombardavimą.

ERDVĖSE: amerikiečių kelionės pasisekė, bet sovietai prasinešė pirmyn

Sovietų astronautai Pavel S. Beliajev ir Aleksei A. Leonov kovo 19 po 26 valandų skridimo apie žemę nusileido Uralo snieguose prie Permės. Jų kelionėje nauja tai, kad Leonovas 10 minučių buvo išlipęs iš raketos 300 mylių aukštyje ir vėl į ją sugrįžo.

Amerikiečiai kovo 21 paleido Ranger 9 į mėnulį. Raketa turi atsiųsti naujų nuotraukų ypačiai apie vadinamo Alfonso kraterio padėtį — neaišku, ar jis negyvas ar jis dar tebeveikia. Svarbu tai žinoti būsimiem keleiviam į mėnulį.

Dviejų amerikiečių kelionei Gemini raketa skirta kovo 23-joje skrido maj. Virgil Grissom ir leit. com. John W. Young.

Kelionė pasisekė

Prezidentas Johnsonas kovo 20 pasveikino sovietų laimėjimą; pripažino, kad sovietai yra amerikiečius pralenkę šioje srityje. Tačiau visuomenėje sovietinis laimėjimas negalėjo nustelbti kito rūpesčio — Selmos įvykių.

HENRY H. FOWLER, naujas iždo sekretorius.

Tarp Maskvos ir Pekingo

Kinijos komunistai sustiprino puolimus prieš Sovietų dabartinius vadus. Kaltino, kad jų sušaukta Maskvoje 19 komunistinių partijų konferencija prisidėjusi prie komunistų skaldymo. Dabartiniai vadai esą **pašalinę Chruščiovą, bet palikę chruščiovizmą.** Einą tarnauti Amerikai. Vedą slaptas derybas su Amerika dėl Vietnamo.

Sovietų vyriausybė kovo 22 pirmu kartu viešai apkaltino Chruščiovą. Esą jis **nebuvo pakankamai įvertinęs komunistinės teorijos reikšmės praktinei politikai.** Tai lyg žingsnis tam, kad sumažintų kom. Kinijos kaltinimų svorį.

AMERIKA IR AZIJA

Prezidentas siunčia savo atstovą Ellsworth Bunker į Indoneziją aiškintis su Sukarno, ar dar santykiai tarp Amerikos ir Indonezijos išgelbstimi.

— **Jakartoje,** Indonezijoje, komunistai nutraukė Amerikos atstovybei dujas ir elektrą.

EUROPOJE vėl apie vienybę

Italija pakvietė Europos ūkinės bendruomenės narius į Veneciją birželio mėn. tarsis dėl tų kraštų politinės vienybės.

— **Afrikoje** laukiama lenktyniavimo dėl pirmenybės tarp Nasserio ir Ben Bellos. Kom. Kinija nori savo įtaką kaip tik perkelti į Alžirą, remtis Ben Bella.

VOKIETIJOJE: patys vokiečiai turi imtis iniciatyvos Vokietijai sujungti?

Opinijos tyrimas rodo, kad Vokietijos kanclerio Erhardo autoritetas sumažėjo ryšium su Izraelio ir arabų politika. Bet padidėjęs autoritetas buvusio min. Strausso, kuris anksčiau buvo šalininkas sutvarkyti santykius su Izraeliu ir laikytis griežtos linijos su Nasseriu.

Vokietijos jaunajai kartai daro įtakos nuolatiniai puolimai prieš vokiečius. "Die Welt" rašo, kad jaunieji jau neatsimena Hitlerio laikų. Kaltinimai jiem dėl hitlerizmo ir nacizmo, atsakomybė už nacių darbus kelia vidaus pasipriešinimą: **ar dėl to mes turim būti diskriminuojami, kad mes gimėm vokiečiais?**

Laisvųjų demokratų partijos pirmininkas Mende kovo 22 siūlė, kad **vokietija pati turi imtis iniciatyvos** Vokietijai **sujungti, nes Vakarai tenkinasi tik deklamacijom.**

Šitokia atmosfera daros palanki vokiečių nepasitenkinimui Vakarais ir gali gundyti juos ieškoti kitokios išeities — patiem spręsti savo likimą, o tai reiškia ieškoti tiesioginio susitarimo su Sovietais. Tas pavojus gali padidėti, **jei rinkimus šiemet laimės socialdemokratai,** kurie tam yra palankesni.

MICHAEL STEWART, Anglijos užsienių reikalų ministeris lankėsi pas valstybės sekr. Dean Rusk, o taip pat pas prezidentą.

Dėl Marijos tarsis su protestantais?

Domininkonų Respublikoje kongresas Marijos garbei kovo 22 nutarė siekti pasikalbėjimų su protestantais dėl Marijos kulto, dėl supratimo apie jos dalyvavimą išganymo darbe.

— **Vatikanas** leido kunigam nešiotis visada šventuosius aliejus paskutiniam patepimui, atsižvelgiant, kad daug mirties nelaimių nutinka staiga.

— **Italai** projektuoja įvykdyti seną svajonę — sujungti Italiją su Sicilija tiltu. Tiltas būtų 720 pėdų ilgesnis nei Verrazano tiltas, kuris yra 4,260 pėdų.

— **Bolivijos prezidentas** gen. Rene Barrientos Ortuno kovo 21 buvo mėgintas nušauti. Keturios kulkos atsimušė nuo kulkom atsparios liemenės, viena susirado vietą pasiekti kūną. Sužeistas jis buvo jau ir 1964.

— **FBI duomenim,** nuo 1962 nusikaltimų skaičius padidėjo 10 proc., nuo 1958 skaičius padidėjo 5 kartus daugiau nei gyventojų prieauglis.

— **Dillono vietoj** iždo sekrerium prezidentas paskyrė Henry H. Fowler, 56 metų, teisininką, buvusį iždo sekretoriaus pavaduotoją.

Iš Selmos į Montgomery tebeina

Selmos 3,200 asmenų, juodųjų ir baltųjų kovo 21 pradėjo kelionę į Montgomery — 50 mylių tarpas bus nueitas tik ketvirtadienį.

Prez. Johnsono įsakymu, eiseną saugoja kariuomenės ir tautinės apsaugos gvardijos tūkstančiai karių.

Birminghame, Ala., kovo 21 surastos šešios bombos; jos buvo laiku likviduotos.

— **Prez. Johnsono** skatinimas susilaikyti nuo nereikalingų kelionių po užsienius neišgirstas. Valstybės departamentas išdavė sausio mėn. 75,966 pasus— tai 2,227 daugiau nei pereitų metų sausio mėn.

— **Berkeley vėl** konfliktas dėl studentų laikraščio "Spider". Kanclerio pareigose esąs Meyerson uždraudė jį platinti dėl nesiskaitymo su "gero skonio" reikalavimais. Studentai platino. Vadovybėje dėl skilimas, ar nepraustburnius bausti ar ne.

— **Amerikai** užsieniai skolingi 37 bilijonus. Nėra vilties atgauti 20.4 bil., kurie likę nuo pirmojo pasaulinio karo. Bet maža vilties atgauti ir iš antrojo pasaulinio karo skolininkų. Pvz. Sovietai skolingi 12 bil. ir nemoka.

— **Kinija** derasi su Prancūzijos pramoninkais dėl sunkvežimių fabrikų pastatymo Kinijoje.

— **Sovietai siūlo** Londone pirkti kai kurias buvusias carų brangenybes — porceliano dirbinius, ikonas.

— **Washingtone** už netaisyklingą automobilių stovėjimą diplomatai gavo 6,150 baudų; tik vieni Sovietai 2,099 baudas. Bet niekas jų nemoka.

— **New Yorko valstybė** tikisi iš pakelto cigaretėm mokesčio (5 cn.) surinkti 110 mil. dol.

Kipre jau esą Sovietų raketos?

Kipro klausimas pasuktas į derybas tarp Turkijos ir Graikijos. Saugumo Taryba tebėra įsipareigojus laikyti ten savo kariuomenę tarp graikų ir turkų. **Graikų** užs. ministeris išvyko pas prezidentą Makarijų paveikti, kad turkų mažumos graikai neskriaustų, ir tokiu būdu būtų išvengta Turkijos intervencijos. **Amerikos** žvalgyba yra aliarmuota, kad dalykas, dėl kurio labiausiai įtampa atsinaujino ir dėl kurio Turkija grasina pavartosianti bombardavimą — jau įvykęs. Sovietinėm raketom jau rengiami įtvirtinimai Kipre.

Anglijos užs. r. min. Stewart kovo 22 atvyko pas prez. Johnsoną ir valst. sekr. Rusk, su kuriais tarsis ir dėl Vietnamo.

— **Spaustuvių unijos** streikas šio mėn. gale esąs neišvengiamas, — pareiškė unijos prezidentas Bertram Powers. Palies 17,000 spaustuvės darbininkų. Jie reikalauja priedo 15 dol. savaitei. Siūlo jiem 10.50. Dabar gauna 149.

UŽ MARTIN LUTHER KING NUGAROS

Kairieji ekstremistai siekia panaudoti Kingą ne negrų lygybės teisėm, bet socialinei suirutei?

EVOLIUCIJA AR REVOLIUCIJA?

Selmos sąjūdis siekia tuo tarpu vieno konkretaus tikslo—registruoti negrus balsuotojus. Įstatymas garantuoja negram lygias balsavimo teises, bet reikia priversti vietinius pareigūnus, kad tas įstatymas nebūtų sabotuojamas.

Priversti — kuriuo keliu? Teisėtu, nelaužant veikiančios įstatymo nustatytos tvarkos, tevartojant moralinį propagandinį spaudimą, visuomenės opiniją? Ar revoliuciniu keliu, nesiskaitant su įstatymų tvarka? Dr. M.L. King laikomas nuosaikiu negrų kovotoju, siekiančiu taikingu būdu laimėti teises. Tokiame nuosaikiame kelyje jis susilaukė gausios baltųjų paramos. Po kovo 7 dienos įvykių, kada demonstracija buvo išsklaidyta lazdom ir dujom, Selmos sąjūdis ypatingai remiamas religinių bendruomenių. "The Tablet" pranešimu, **į Selmą atvyko apie šimtas dvasininkų, 30 vienuolių seselių prisidėdami prie sąjūdžio. Jų keturi penktadaliai esą katalikų kunigai.**

Bet yra kiti Selmos sąjūdžio talkininkai. Tarp jų yra organizacija, vardu "Student Non-Violent Co-ordinating Committee" (sutrumpintai SNIC). 'Herald Tribune' kolumnistų Rowland Evans ir Robert Novak tvirtinimu, nesą "jokios abejonės, kad SNIC yra žymiai insifiltravę bitnikai, kairiojo sparno revoliucionieriai ir — pikčiausia — komunistai".

Tų pačių žurnalistų liudijimu, SNIC ir jo vadovai "yra suinteresuoti ne išgauti balsavimo teisę ar kitus pasiekiamus tikslus, bet suinteresuoti reikalauti nepasiekiamų dalykų kaip priemonės, kuri provokuotų socialinę revoliuciją. Kaip revoliucionieriam jiem nerūpi baigti demonstracijas ir dėl to nerūpi įregistravimas". Taigi šiai grupei labiau rūpi revoliucijos kelias, jei juo suprasime esamos teisinės tvarkos laužymą, sabotavimą, provokavimą.

KINGAS — KATROJ ĮTAKOJ?

Minėti laikraštininkai straipsnyje "Grėsmė iš kairės" tvirtina": esanti "liūdna tiesa", kad **dr. M.L. Kingas protarpiais Selmos, Ala., demonstracijų vadovavimą perleisdavo John Lewis ir James Forman, dviem kraštutiniam ekstremistam, kurie vadovauja "Student Non-Violent Co-ordinating Committee".** Nurodo konkrečiai, kaip Kingas nusileido Formano ir Lewis ultimatumui dėl kovo 9

(nukelta į 5 pl.)

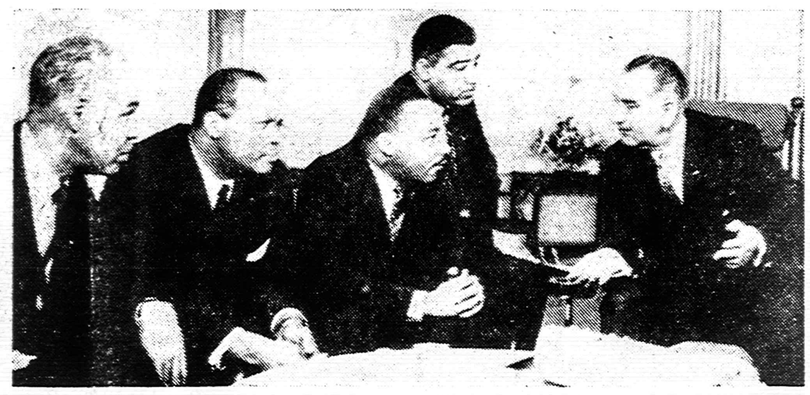

PAS PREZIDENTĄ NEGRŲ VADAI: Roy Wilkins, James Farmer, Martin Luther King, Whitney M. Young.

EUGENE LYONS, Reader's Digest vyr. redaktorius, kalbės pas pabaltietes

Pavergtieji Europos kraštai įsigija vis daugiau ir daugiau draugų bei rėmėjų įtakinguose amerikiečių sluoksniuose. Tų draugų tarpe yra ir tokių, kurie ne tik užjaučia Pabaltijo kraštus dėl jų tragedijos, bet ir patys kartas nuo karto prabyla į Amerikos visuomenę, iškeldami reikalą atstatyti tų kraštų laisvę.

Vienas tokių ryžtingų pavergtų tautų bičiulių yra **Eugene Lyons.** Veiklus spaudos darbuotojas, radijo bei televizijos komentatorius ir daugelio politinio turinio knygų autorius, Eug. Lyons yra laikomas žymiu Sovietų Rusijos ir komunizmo žinovu. Jo autobiografinė knyga **Assignment in Utopia,** kurią jis parašė grįžęs iš Maskvos, yra laikoma žymiu svarbiu veikalu apie Sovietų Sąjungą. Kaip rašytojas ir paskaitininkas Eug. Lyons tolydžio budi pirmosios kovotojų prieš komunizmą gretose. Jo rašinių dėka mitas apie tariamą Sovietų Sąjungos taikingumą kitų kraštų atžvilgiu buvo daug kam sugriautas. Iš jo naujesnių veikalų ypač svarbūs **Our Secret Allies** ir prezidento Herberto Hooverio biografija.

Kaip vienas iš Reader's Digest redaktorių, Eugene Lyons yra nekartą kėlęs pavergtųjų tautų reikalą to laikraščio skiltyse. Jis yra American Friends of Captive Nations narys, apdovanotas Pavergtųjų Europos Tautų Asamblėjos medaliu.

Pabaltijo Moterų Tarybos pirmininkės G. Žilionienės prašomas Eug. Lyons sutiko kalbėti tos organizacijos sukaktuviniame minėjime kovo mėn. 28 Carnegie Endowment patalpose. Tai bus reta proga pasiklausyti šio žymaus žurnalisto kalbos apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės perspektyvas. (žiūr. p. 9).

EUGENE LYONS

Jei kišime galvas į smėlį, prišauksime katastrofą

Rūstūs faktai kalbasi su meiliais norais apie tai, ar komunizmas pasikeitė ir nuo agresijos atsisakė

Buvo minima popiežiaus Jono XXIII enciklikos "Pacem in terris" sukaktis New Yorke š. m. vasario mėn. Tarp daugelio kalbėtojų diplomatas ir politikos planuotojas George Kennanas sakė reikia pervertinti savo pažiūras į Sovietų Sąjungą, atsisakyti nuo minties apie sovietinės agresijos galimybes ateity. Sen. Fulbrightas, užsienių komisijos pirmininkas, kalbėjo, kad komunizmas pasikeitęs ir vadovaujasi mažiau ideologija, o daugiau pragmatiškumu. Ir viceprezidentas Humphrey reiškė pasitenkinimą, kad Sovietai padarę rimtų žingsnių taikos keliu.

Buvo Amerikos gubernatorių konferencija Miami gruodžio mėn. Kalbėjo joje sen. Thomas J. Dodd, užsienių komisijos narys. Kalbėjo taip pat dėl klausimo, ar Sovietai su koegzistencija yra pasikeitę ir atsisakę nuo agresijos. Kalboje, kurios santrauką paskelbė Reader's Digest tvirtinančius "tarp Dodd vadino **"gerų norų žmonėm, kurie yra visiškai atitrūkę nuo tikrovės pasaulio, kuriame jie gyvena".**

Kiti žmonės, kiti ir tvirtinimai. Pirmosios nuomonės reiškėjų yra daugiau ar bent ją labiau garsina. Būdinga, kad savo tvirtinimus jie daugiausia remia **įspūdžiais** ("mes keliavom po komusitų valdomus kraštus ir ten matėm didelius pasikeitimus") remia savo **samprotavimais** (''bendradarbiaudami su Vakarais, komunistai bus paveikti Vakarų idėjų, nuotaikų"). Antrųjų mažiau garsinamų. Bet jie savo tvirtinimus paremia daugiau **faktais.**

Pastaruoju keliu eina ir sen. Dodd. Jis kalba faktais, kurie rodo, ar komunizmas traukiasi, ar stovi vietoj, ar veržiasi pirmyn.

FAKTAI PER 8 METUS:

Sen Dodd nurodo paskutinių 8 metų faktus:

— 1956 Maskvos tankai, N. Chruščiovo įsakymu, palaužė Vengrijos revoliuciją; viename Budapešte žuvusių 25,000.

— 1958 lapkričio mėn. Chruščiovo ultimatumas dėl Berlyno grasinimas imtis jėgos, jei Vakarai nepriims Chruščiovo sąlygų.

— 1959 sausio mėn. Castro paėmė valdžią Kuboje, ir iš ten atvirai ėmė reikštis sovietinis imperializmas Amerikoje.

— 1960 gruodyje Sovietų Sąjunga, ne Kom. Kinija, pradėjo lėktuvais gabenti šiaurės Vietnamo karinę medžiagą ir kariuomenę į Laosą, tuo būdu pradėjo pietų Azijos krizę, kurios siekimas paimti visą pietų Aziją į komunistė kontrolę.

— 1961 rugpiūčio mėn. atsirado Berlyno siena Maskvos dėka.

— 1962 spalio mėn. Amerika davė Sovietam kviečių 250 mil. dolerių vertės, bet Sovietai iš savo pusės davė suprasti, kad dėl to jie šaltojo karo nešvelnins, ir Sovietų Migai su sovietinėm įgulom iš Kubos puolė Amerikos prekinį laivą Atlante tarptautiniuose vandenyse.

— 1963 taip pat spalio mėn. Sovietų Sąjungos oficiali delegacija Hanoi, šiaurės Vietnamo sostinėje, per radiją ragino nuversti prezidentą Diemą ir išvaryti iš P. Vietnamo "Amerikos imperialistus".

— 1963 ir vėl spalio mėn. Sovietai užkūrė gaisrą šiaurės Afrikoje, pasiųsdami Ben Bellai ginklų ir atvirai kurstydami Alžirą pradėti karą prieš Maroką.

SEN. THOMAS J. DODD.

— 1963 lapkričio mėn. Kongo vyriausybė išvarė visą Sovietų misiją, sučiupusi dokumentus, rodančius, kad Sovietų misija rengė Konge sąmokslą vyriausybei nuversti.

— 1964 sausio mėn. Panamoje riaušės, sukurstytos ir vadovautos Castro apmokytų agentų ir remiamos sovietinės propagandos.

YPATINGI 1964 METAI:

Taip buvo iki 1964 metų. Tais 1964 metais, sako Dodd buvo ypatingai sustiprintos kalbos apie Sovietų pasikeitimą ir apie reikalą atsisakyti nuo "neigiamo nusistatymo komunizmo atžvilgiu", apie reikalą "įžvelgti naujas tendencijas, dėl kurių šaltasis karas daros beprasmis". Ir viceprezidentas Humphrey skelbė pasitenkinimą sovietiniais žingsniais į taiką.

Ar taip tikrai? Dodd sako, kad **šitokios kalbos apie Sovietų pasikeitimą kaip tik sutapo su laikotarpiu, kada komunistai ėmėsi kuo plačiausios ofenzyvos visame šaltajame kare— visuose trijuose kontinentuose:** Azijoje, Afrikoje, lotynų Amerikoje. Ir vėl Dodd tą tvirtinimą remia faktais:

Azijoje: — Laose prokomunistai, dalyvaujant š. Vietnamo komunistam ir remiant kom. Kinijai, padarė kelis agresijos veiksmus, kurie atidavė į jų kontrolę daugiau kaip pusę viso krašto.

Per tuos pastaruosius metus Sovietai sulaužė 14 kartų sutartį dėl Laoso, sudarytą 1962 Ženevoje.

— 1964 birželio mėn. Sovietų min. pirm. pavaduotojas (dabar prezidentas) Mikojanas Jakartoje skelbė atsišaukimą sunaikinti Malaysiją ir žadėjo Indonezijai atsiųsti Sovietų ekspertus kariuomenei treniruoti, ypačiai vartoti ginklus, kuriuos sovietai jau buvo atsiuntę.

Afrikoje: — 1964 sausio mėnesį komunistų perversmas Zanzibare, paruoštas Kinijoje ir Kuboje treniruotų agentų.

— 1964 vasario mėn. Ghanoje užpuolė Amerikos atstovybę, o vyriausybės laikraščio redaktorius skelbė: "Jūs, jankiai, mus norite penėti savo amerikietiškais doleriais, bet mes jus nužudysime, kaip jūs žudėte Korejoje ir Vokietijoje, Kuboje ir Panamoje".

— Kenya pakvietė Sovietų ir Čekoslovakijos specialistus vadovauti propagandos agentūrai.

— Burundi, vidurio Afrikos respublikoje, kom. Kinijos pinigais buvo susodinti į atsakingas vietas komunistų agentai.

Lotynų Amerikoje: — Brazilija, didžiausias lotynų Amerikos kraštas, nuo komunizmo išsigelbėjo tik kariuomenės perversmo dėka.

— Bolivijoje lapkričio mėn. nuosaiki Estenssero vyriausybė buvo nuversta studentų ir kalnakasių perversmo keliu. Nuo komunizmo diktatūros išgelbėjo tik kariuomenė, pati perimdama valdžią.

— Panamoje studentai buvo sukurstyti naujom riaušėm prieš Ameriką.

— Venezueloje Castro teroristai žudė valdžios pareigūnus, grobė politinius priešininkus, naikino įmones.

Dodd priminė dar naujo Maskvos valdovo Brežnevo žodžius Izvestijose lapkričio mėn. apie taikingą koegzistenciją. "Taikingos koegzistencijos sąlygos užtikrins pasisekimą tautų išlaisvinimo kovai ir revoliucijos uždaviniam".

Baigia įspėjimu: **"Tokis yra vaizdas pasaulio, kuriame gyvename. Vaizdas nėra malonus. Bet jei mes turime išsilaikyti kaip valstybė, tai turime žiūrėti į faktus, nors ir kaip žiauriai jie būtų nemalonūs. Jei dėl laikinės savo minčių ramybės mes kišime galvas į smėlį ir ignoruosime faktus, tai mes prišauksime katastrofą".**

SPAUDA

Vysk. Pr. Brazys apie savo uždavinius

Tėv. Žiburiuose kovo 11 yra pasikalbėjimas su naujuoju vyskupu Pr. Braziu, MIC.

Apie praktiką skirti vyskupus išeiviam jis kalba: "Iki šiolei tik Rytų apeigų tikintieji, gyvenantieji už savo tėvynės ribų, turėjo savo vyskupus. Apeigų ir bažnytinės teisės skirtingumai to reikalavo. Lotyniškųjų apeigų tikintieji savo vyskupų neturėjo. Išimtį tesudarė lenkai, kurių vyriausias karo kapelionas arkiv. J. Gawlina, kartu su dideliais kariuomenės daliniais atsidūręs tremtyje, buvo paskirtas visų Lenkijos išeivių globėju. Jam neseniai mirus, tokiu išeivijos globėju tapo paskirtas Lenkijos primas kardinolas Steponas Wyszynskis, kuris šioms pareigomis delegavo neseniai konsekruotą vyskupą Vl. Rubiną. Mano paskyrimas vyskupu Europos lietuviams yra pirmas šios rūšies įvykis, liudijąs didelį Šv. Tėvo dėmesį mūsų tautai".

Apie savo rezidavimo vietą: nuolatinė rezidencijos vieta būsianti Romoje, tačiau numatoma ir "antrinė būstinė", iš kurios galėtų lengviau pasiekti didžiausias lietuvių grupes Anglijoje ir Vokietijoje. Tektų tad daryti išvadą, kad ta antrinė būstinė bus parinkta Anglijoje ar Vokietijoje.

Apie savo uždavinius: "Mano uždavinys vienyti visus geros valios tautiečius, kelti jų dvasią bei ryžtą gyventi ir kovoti už Dievą ir Tėvynę. Mano noras yra padaryti visa visiems, kad nė vienas nežūtų svetimoj ir abejingoj aplinkoj".

KONGRESM. JOHN V. LINDSAY, neseniai įnešęs rezoliuciją Lietuvos bylos reikalu. Rezoliuciją išrūpino dr. J. P. Kazickas iš New York, N. Y., turjs gerus ryšius su šiuo kongresmanu. Kongresmanas J. V. Lindsay yra pažadėjęs visą galimą talką dr. J. Kazickui rezoliuciją pravedimo žygyje.

MIRTYS LIETUVOJE

Kaune, Petrašiūnuose, kovo 5 palaidotas atsargos generolas Vincas Vitkauskas. Ant jo kapo padėta marmurinė lenta su įrašu: "Generolas leitenantas Vincas Vitkauskas 1890-1965'.

Gen. V. Vitkauskas buvo paskutinis Lietuvos kariuomenės vadas — nuo 1940 metų balandžio pabaigos. Lemiamą 1940 metų birželio 15 naktį, kada buvo sprendžiamas klausimas priimti Sovietų ultimatumą ar priešintis, gen. V. Vitkauskas pasisakė už priėmimą ir tuojau išvyko Sovietų invazijos pasitikti. Jis buvo ir tarp tų, kurie važiavo į Maskvą "Stalino saulės" parvežti —tariamai prašyti, kad priimtų Lietuvą į Sovietų Sąjungą. Paskui jis buvo paskirtas vadinamo 29-ojo lietuviško tarybinės armijos korpuso" vadu.

Mirė rašytojas Kazys Boruta

Vilniuje po sunkios ligos kovo 9 mirė rašytojas Kazys Boruta, tik sausio 6 sulaukęs 60 metų. Pirmas jo eilėraščių rinkinys buvo vardu ''A-lio!'' 1925; kiti paskesni veikalai: 1927 "Dainos apie svyruojančius gluosnius", "Kryžių Lietuva", romanas "Mediniai stebuklai" 1938, apysaka "Baltaragio malūnas" 1940 išleistas, bet bolševikinės cenzūros sulaikytas nuo platinimo. 1960 "dokumentinė apysaka", vardu — ''Sunkūs paminklai'' — apie skulptorių Grybą. Pasisekimo susilaukė tautosakiniais motyvais parašytos knygos 'Dangus griūva", "Jurgio Peketuro klajonės."

K. Boruta buvo nuo jaunystės socialrevoliucionierius, sėdėjo kalėjime, buvo politinis emigrantas, paskui grįžo. Buvo priverstas sovietinei invazijos garbei parašyti eilėraštį. Bet prisiderinti prie bolševikinio režimo nepajėgė: nebuvo toksai lankstus kaip jo jaunystės draugas A. Venclova. Pasibaisėjęs bolševikiniu genocidu, su bolševikais nebėgo, ateinant vokiečiam; antros bolševikų okupacijos metu buvo išvežtas į Sibirą kaip ir daugelis lietuvių. Dabar sovietinė spauda apie tai tyli, teskaičiuodama jo kančias nuo "buržuazinės valdžios". Tačiau kai Juozas Baltušis tas "kančias" išskaičiavo, tai pasako, kad savo poezijos knygą "Duoną kasdieninę" K. Boruta parašė kalėjime. Taigi Lietuvos kalėjime buvo galima ir poeziją rašyti. J. Baltušis nepasakė, ar Boruta daug galėjo rašyti sovietiniame kalėjime ir Sibiro tremtyje.

Mirė kompozitorius Z. Aleksandravičius

"Literatūra ir menas" kovo 13 paskelbė K. Kavecko rašytą nekrologą kompozitoriui Zigmui Aleksandravičiui, kuris mirė kovo 4 Vilniuje.

— **New Yorke** nuo balandžio 1 cigaretės bus apkrautos padidintais mokesčiais — vietoj 5 cn. dėžutei bus 10cn.

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom *urmo kainom* atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- *Specialiai žemos kainos* siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas. kad galėtume geriau patarnauti klijentams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS
IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. VIrginia 6-9519

SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir eurapietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiems siuntiniams į USSR — *PRANEŠA:*

Eilėje garantuojamų užsakymų sovietinės gamybos prekėms, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, ŠALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.

Jūs taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandėlių esančių SOVIETŲ SĄJUNGOJE.

Kainos prieinamos.

Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:

45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036; Room 1101
Tel.: CI 5-7905

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. ..... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. ..... Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Madė Bologna

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina $7.00 — Subscription per year $7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talpo savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Priverstinė tyla ir organizuotas nerimas

Neramius gyvename laikus, nors antrasis pasaulinis karas seniai yra pasibaigęs. Šimet sueina jau 25 metai — pusė žmogaus amžiaus. Yra subrendusi nauja karta, kuri nebeprisimena praėjusio karo veiksmų ir kančių, bet nėra turėjusi tikrai ramių savo jaunystės dienų ir šiandien jų nebeturi. Vienur sukilimai, kitur vietinio pobūdžio karo veiksmai, dar kitur demonstracijos, masiniai mitingai, protestai, organizuojamos eisenos.

Daugiausia to nerimo keliama laisvame pasaulyje ir labiausia prieš Ameriką ir pačioje Amerikoje, kuri praėjusiame kare nulėmė demokratijos laimėjimą prieš diktatūrą, gi po karo savo milžiniškais ištekliais padėjo atsikelti nualintiem kraštam arba organizuoti savo nepriklausomą gyvenimą ištisai eilei naujų valstybių. Tuo tarpu stebime tartum visuotinį sukilimą prieš Jungtines Amerikos Valstybes ir pastangas jų viduje kelti ir palaikyti nerimą, užsikabinant už rasinių skirtumų, kurių nė kiek nemažiau yra ir kituose kraštuose.

Kur čia tos neramybės pagrindinė priežastis?

✠

Antrasis pasaulinis karas, kaip žinome, nėra pasibaigęs visišku diktatūros sužlugdymu. Karas buvo pradėtas sąmokslu komunistinės diktatūros Sovietų Rusijoje ir nacinės bei fašistinės Vokietijoje bei Italijoje. Gerai žinomas yra Stalino ir Hitlerio susitarimas ir bendradarbiavimas ligi 1941 metų vasaros, kai ta klastinga bičiulystė nutrūko. Tiktai Jungtinių Amerikos Valstybių pagalba bolševikinė Rusija, kad ir skaudžiai priblokšta, išliko su savo žiauria diktatūra ir pradėjo visą eilę naujų agresijos veiksmų. Nė dabar šis komunistinis veržlumas nėra pasibaigęs, nors visa gerkle šaukiamasi taikos. Tokios taikos, kuri tebeleistų ir toliau knistis po kitų valstybių nepriklausomybe ir palaikyti pasaulyje visuotinį nerimą.

✠

Geležinė siena šiandien dalo pasaulį į dvi puses: vienoje pusėje — prievartinė tyla, antroje — nuolatos kurstoma neramybė. Čia nėra sunku, kas giliau žiūri, įžvelgti Maskvos ir Pekingo agentų griaunamąjį darbą. Antra vertus, niekada neišgirsi, kad anapus geležinės sienos pakiltų žmonių nerimas, tartum visi ten būtų patenkinti, laimingi ir laisvi. Tai vergų tyla, sudrumsčiama tiktai organizuotų mitingų ar demonstracijų prieš Ameriką. Vienaip rėkiama anapus ir kitai čia, kad palaidotų šio krašto laisvę, nes savo metu nesiryžta palaidoti pasaulinio nerimo kėlėjų. Jie dar buvo išgelbėti nuo pražūties.

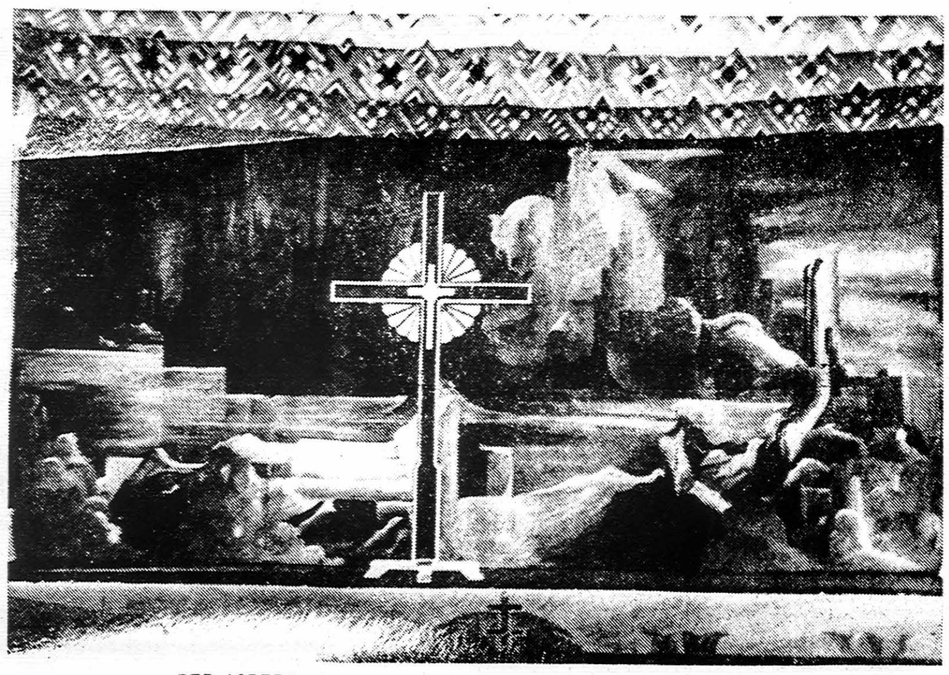

PER ASPERA ad astra (kelsis Lietuva), dekoracija, dail. Jurgis Juodis.

Iš 40.000 tremtinių trečdalis mirė pirmais metais

Pasakoja St. Rūkienė, iškentusi Sibire 16 metų

Stefanijai Rūkienei, tiktai apie Naujus Metus atvykusiai iš Lietuvos į Hartfordą pas savo vyrą ir dukrą, Brooklyno zarasiškiai kovo 13 surengė pagerbtuves Lietuvių Atletų klube. Buvo susirinkę apie 40. Užkandus ir privačiai pasišnekučiavus, viešnia buvo paprašyta papasakoti savo išgyvenimus.

Žinia, kad tokie pasakojimai įdomūs klausytojam, bet graudūs pasakotojam, nes atmintin grįžta kančia ir sunkūs išgyvenimai kaip akmuo. Nors ir praėję, jie tebespaudžia ašaras.

Pasakotoja ašarodama pirmiausia išreiškė padėką, kad jos asmenyje pagerbiami 40,000 nelaimingų lietuvių pirmaisiais 1941 metų trėmimais išgrūstų Sibiran, kur didelė dauguma išmirė.

Užrakino gyvuliniam vagone

S. Rūkienė suimta mokykloje taip, kaip buvo atėjusi pamokom: be ničnieko. Išvežė į Dukšto geležinkelio stotį ir užrakino gyvuliniam vagone drauge su 60 — vyrų, moterų, vaikų. Dukšte traukinys prastovėjo 3 dienas.

Žmonių prigrūstą traukinį vienas garvežys traukė, kitas stūmė. Atvilko į Naujos Vilnios stotį. Čia vyrus atskyrė, žmonos nespėjo nieko įduoti. Stotyje susirinkę žmonės verkė. Pasitaikę Lietuvos kareivėliai, traukiniui pajudėjus, atidavė pagarbą. Girdėjosi visą laiką skambinant bažnyčios varpus. Vagonuose aklinai užkalti tremiamieji giedojo "Marija, Marija"...

Savaitė be vandens ir maisto

Pravažiuojant vieną Gudijos stotį, traukinį apsvaidė akmenimis. Girdėjosi šūkaujant: "Veža buržujus-". Matyti mažai kas matėsi pro vagono lentų plyšelius. Traukinys ilgai stovinėdavo stotyse. Į rytus buvo praleidžiami kariniai traukiniai. Apie karo pradžią sužinota, kai vienas kareivis pro plyšį įkišo laikraštį. Buvo kilęs didelis bėgiojimas ir triukšmas, ieškant, kas tai padarė.

Visą savaitę pralaikė be maisto ir net be vandens. Vaikai klykė, motinos verkė. Maisto vėliau duodavo kibirą sriubos 56 žmonėm ir trupinėlį duonos. Žmonės ėmė negaluoti ir mirti, ypač vaikai, jau pravažiavus plačias dykumas netoli Uralo. Traukinys sustodavo, lavonus išimdavo ir čia pat prie geležinkelio pakasdavo. Kai vienoje vietoje sustojo ir leido nueiti į ežerą nusiprausti, išlipę žmonės negalėjo paeiti.

Su Stalinu iki Novosibirsko

Šiame transporte viena mergaitė vežėsi Stalino paveikslą iš Lietuvos. Jos dėdė buvo komunistas. Tikėjosi, kad ją paleis, kad per nesusipratimą pateko į išvežamuosius. Pasiekus Novosibirską prie Obės, visus išlaipino ir perkrovė į laivus, vadinamas baržas, kuriomis Obe prekės plukdomos. Dabar ta mergaitė Stalino paveikslą sudraskė į skutelius. Visos jos viltys dingo.

Prie tos upės mėtėsi maišai su lietuvių vyrų pavardėmis. Pro čia juos pravežė kiek anksčiau, atimdami visa, ką su savim turėjo. Baržose užpuolė ir kankino gyviai, ligos. Nebuvo jokios dezinfekcijos, nei vaistų. Viena gydytoja tik patarinėjo, bet nieko negalėjo padėti.

Vergų turgus ant upės kranto

Iš Obės baržos įplaukė į Čajos upę. Dar kiek paplaukus, išlaipino plynam krante, kur atvažiavo aplinkinių kolchozų pirmininkai. Jie elgėsi kaip kokie vergų pirkliai: rinkosi stipresnes moteris, be vaikų. Iš vyrų buvo tik keletas senukų.

Kolchozai čia vienas nuo antro skiriami didelių nuotolių. Jei už 18 kilometrų, tai dar gerai; dažniausiai už 40, 60 ir 80 kilometrų. Sako, jų pradžia siejasi su 1936-38 metų rusų trėmimais.

Lietuviai atsidūrė po 3 metų dar visai laukinėje gamtoje. Jei kas toje taigoje sutikdavo žmogų, tai buvo didelė naujiena; girdi, žmogų mačiau...

Gyventi teko svirnuose, vadinamuose kalistanuose, po 30-40 asmenų, o dirbti už 100 ir daugiau kilometrų. Nakvodavome greitomis pasistatytose palapinėse.

Žmonių kalėjimas be užtvarų

Kolchoze leido 2-3 dienas pasilsėti. Po to išvarė darban už 150 kilometrų šieno piauti. Jaučiai vežė tik daiktus ir maistą, o žmonės ėjo pėsti, vietomis brisdami purvu iki juosmens.

Buvo jau liepos mėnuo. Čia būna tik vasara ir žiema su 52 laipsnių Celsijaus žemiau nulio. Vasarą — laukų darbai, žiemą — miško.

Žiemą buvo labai prasta su maistu. Pirmais metais 3 mėnesius maitino tik sušalusiom bulvėm. Daug žmonių išmirė. Bėgti ar išsikelti nebuvo kaip. Be leidimo negalima nueiti toliau kaip 3 km. Be to, ir išėjęs tai-gą, kur beprisiglausi. Tai buvo kalėjimas be užtvarų ir užraktų.

Atvykęs komendantas kiekvienam atskirai pranešė, kad nuteistas (už akių) 25 metam ir čia turės gyventi.

Skola iki gyvos galvos

Kolchoze už darbą mokėdavo. Bet kiek, sužinodavai tiktai metų gale, ir pasirodydavo, kad esi dar skolingas už "išlaikymą" — marinimą badu. Sekančiais metais dar apkrovė mokesčiais valstybei — pinigais ir natūra: mėsa, miltais, kailiais. Reikėjo taip pat "laisva valia" pasirašyti paskolos lakštus. Nebuvo jokios vilties iš tų duoklių ir mokesčių kada nors išsikapstyti. Jauteisi visam savo amžiui pasmerktas.

Žmonės kombinuodavo iš kolchozo kaip nors pasprukti į tirščiau gyvenamas stovyklas ir ten "įsidarbinti". Sunkiau tai buvo padaryti su šeimom. Vienišiem kartais pavykdavo įsiprašyti darban kitur.

Gyva "sovietinė mašina"

St. Rūkienei pavyko iš laukinio kolchozo išsikelti į Bagčiaro stovyklą. Čia buvo atvežta nemažai žydų iš Lietuvos, Besarabijos, Rumunijos, karui jau prasidėjus. Jie kenkė ir keršijo visai nekaltiem lietuviam už žydų žudymą, apie ką tik iš jų išgirdo. Sužinojo daugiau ir apie karą iš naujai atitremiamųjų. Dabar stovyklos vadovybė kabinėjosi prie tų, kurių šeimos nariai ar giminės buvo pasitraukę iš Lietuvos. Pavyzdžiui, St. Rūkienė buvo išvežta iš Lietuvos 1941; vyras ir 3 metų dukrytė laimingai liko. Jie pasitraukė iš Lietuvos tik 1944, bet dėl to ją kaltino...

Stovykloj nedavė ramybės varydami paskaitom apie "sovietinio gyvenimo pažangą ir pranašumą". Buvo giriamasi, kad visa Sovietė Sąjunga supramoninta, kad visur dirba mašinos. O vienas Rumunijos žydelis pristatinėjo vandenį — statinę tempė jautis, nulyses, neprišertas. Jam supliekė tardamas: "Na, tebe sovetskaja mašina" (Še, tau, sovietine mašina). Už tai gavo 3 metus kalėti.

Žmonių kaulais nusėtas Sibiras

Kol atėjo pasikeitimai, šiokietokie palengvėjimai, sumažėjo badas, daugiau trečdalio iš pirmųjų tremtinių jau nebuvo gyvų. Jų kaulais nusėti Sibiro miškai, taigos ir sniegynai. Daugiausia išmirė senelių, vaikų ir vyrų, ypač stipresniųjų, kurių organizmas neatlaikė alkio ir išsekimo. Skaičiuojama, kad iš 2000 vyrų beliko koks šimtas gyvųjų. Tremtiniam po karo jau buvo kiek geresnės sąlygos, palyginus su tuo, ką turėjo išgyventi pirmųjų vežimų aukos.

Po Stalino mirties pradėjo atleidinėti iš stovyklų, bet ir tai nebuvo lengva. St. Rūkienė išsiprašė iš Bagčiaro į Tomską gydytis. Kai norėjo čia pasilikti stovyklos komendantas delsė išregistruoti apie 2 mėnesius.

Tomske dirbo vaikų namuose, pradėjo rūpintis grįžimu į tėvynę. Darė visokių kliūčių, kamantinėjo, delsė, kol pagaliau išdavė raštelį "sneta z petučiota", ir viskas. Vadinasi, gali išvažiuoti. Kai kuriem neleido vykti Lietuvon, išskirdavo net vyrus ir žmonas.

Kelionė tėvynėn

Už akių nuteisę 25 metam, savo tikslo beveik pasiekė: Sibire teko išbūti 16 metų kančios, vargo ir pažeminimo. Sunku ir atpasakoti, ką žmonės iškentė ir kaip iškentė, kurie liko dar gyvi.

Lietuvon parvažiuoti taip pat nebuvo lengva. Bilieto reikėjo laukti 3 mėnesius, ir nežinia, kada dar būtų davę. Teko vienam žydeliui už geležinkelio bilietą sumokėti dvigubai. Grįžo 1956 metais.

(Bus daugiau)

Kur duona ašaroja

LAIŠKAS IŠ SIBIRO

Tiesoje kovo 3 paskelbtas J. Požeros iš Sibiro laiškas, kuriame aprašomas vieno buvusio "stribo" darbas tundroje. Aprašymas padeda suprasti bent kiek gamtos sąlygas, į kurias šimtai tūkstančių lietuvių buvo prievarta išgabenti.

—o—

Jau kelintą dieną mano šeimininkai keliasi dar sutemose, pašnibždomis ruošiasi, eina į darbą, bet po valandos grįžta namo. Darbo nėra. Nei vakar, nei užvakar, nei dieną prieš tai. Tai vadinamosios "aktuojamos dienos". Žmonės susirenka, bet **šiaurės įstatymai jiems dirbti neleidžia, jeigu šaltis didesnis kaip keturiasdešimt penki laipsniai.** Nižneilimsko meteorologijos stotis duoda oficialią pažymą, kad tokią ir tokią dieną oro temperatūra yra, sakysim, penkiasdešimt laipsnių, ir ūkio administracija surašo aktą, pagal kurį darbininkai į darbą neišleidžiami, o jiems už tokią dieną išmokama pusė atlyginimo.

Visas tas dienas krosnis namuose kūrenasi nuo ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro. Tik vidurnakčio ir priešaušrio valandomis nerūksta mūsų namo kaminas. Dažnai žarijos negęsta iki pat ryto. Apsitraukia baltomis plėvėmis, bet vis dar rusena, žaižaruoja. Ir vis dėlto rytą kambariuose vėsoka.

Kiekvieną rytą aš einu į kiemą ir negaliu atsigrožėti nuostabiais reginiais. Mūsų namas stovi ant aukšto Igirmos upės kranto, nuo kurio paprastai atsiveria platus vaizdas: už penkiasdešimties kilometrų dunksančio Nišneilimsko kalno iršūnė, platus ir gilus Ilimo upės slėnis, iš abiejų pusių suremtas didingomis ir stačiomis uolomis, bekraštės taigos garbanotas kilimas.

Taip būna tik vidudieniais. O rytais viskas skendi tirštoje baltutėlėje migloje — ir slėnis ir kalnai, ir taiga. Žvilgsnis iš miglos išplėšia tik artimas pušis ir maumedžius, kurių plikos šakos apaugusios baltais šerkšno marškiniais. Maumedis — vienintelis spygliuočių medis, kuris žiemai numeta savo spyglius. Tačiau užvis labiausiai mane tokiais rytais stebina saulė. Pirmąjį rytą, aš net pagalvojau jog tai ne saulė, o išblyškusi mėnulio pilnatis, kokią ankstyvais rytmečiais kartais galima išvysti ir mūsų Lietuvoje. Jau kelintą rytą saulė plaukia migloje, nepanaši į save. Ji balta it pienas. Jokios aureolės, jokios kitos spalvos, jokio spindulio! Balta kaip pienas saulė. Baltas skridulys, į kurį gali žiūrėt kiek tinkamas, net neprimerkdamas akių. Ir tik prieš pusiaudienį šis baltas skridulys ima virsti saule.

Ir dar tokiais rytais mane stebina čionykščiai šunys. Mano šeimininkas laiko du: kalę Belką ir jos dviejų mėnesių sūnų Dozorą. **Kiaurą parą šunys lauke. Nei šiltos būdos nei saujos šiaudų.** Kalė, susirietusi į riestainį, tarp gaurų paslėpusi nosį, guli tiesiog prieš namo duris ant suminto sniego, o jos vaikas glaudžiasi kur pakliuvus. Abu apšarmoję, tarsi užsimetę baltus kailinius. Tas šunytis — gudrus padaras. Jis supranta, kad aš svečias, kad man netinka šūkauti svetimam kieme, todėl kiekvieną kartą pro mano kojas braunasi pro duris į šiltą virtuvę. Tačiau jį kiekvieną kartą vėl išprašo laukan.

— Įleisiu kartą, antrą, ir bus po šuns, — žemaičiuodamas aiškina man šeimininkas Zigmas Lobšaitis. — Gaila pražudyti šunį — geras pagalbininkas, bus, vaikys po taigą sabalus ir voveres. O paragaus šilumos— baigta. Susirgs, ir atsisveikink su šunimi. Sibiro "laikos" (eskimų veislės šūnys) šalčių nebijo. Kiaurus metus po atviru dangumi gyvena.

Pagaliau šiandien rytą termometras rodė "tik" keturiasdešimt penkis. Po valandos kitos šaltis dar kiek kris ir nėra ko tikėtis, kad šią dieną "aktuos", nurašys. Mano šeimininkai išsiruošė į darbą. Kartu su jais patraukiau ir aš. Šeimininkas pasižiūrėjo į mano veltinius ir tarė:

— Aukis maniškiais. Tavus mes dar pabandysime gydyti.

Aš jau pasakojau, kaip traukinyje pabandžiau pataisyti savo veltinius, negailestingai pliekdamas juos plaktuku. Jie kiek suminkštėjo, bet nieko doro iš tos operacijos neišėjo. Šeimininkas taip pat jau kartą bandė juos gydyti: sukišo į karštą vandenį, gerai išmirkė, o paskui užtempė ant specialaus kurpalio. Veltiniai paplatėjo, bet sutrumpėjo. Dabar nykštis rėmėsi į galą ir spaudė.

— Bematant kojų pirštus nušalsi. Aukis mano.

Daugiau raginti manęs nereikėjo. Aš įlindau į minkštus, patogius ir storu padu pamuštus šeimininko veltinius.

Mano šeimininkų miško ruožas, kuriame jie pernai ir šiemet dirba pustrečio kilometro nuo namų. Ruožas driekiasi pagal kelią ir todėl nesunkiai pasiekiamas. Tačiau vos mes išsukame iš vieškelio — išsyk sniego aukščiau kelių. Ir guli sniegas purus, neišvaikščiotas, neliestas. Tik kur ne kur bėga pelės pedukių palikta grandinėlė ar nustryksėta voverės. Iš visų pusių savo kaltais kala nepavargstantys miško darbininkai — geniai. Absoliučioje tyloje jų stuksenimas tartum šūviai sklinda po taigą toli toli...

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ KOPLYČIOS WASHINGTONE ALTORIUS

Šiame vaizde matome lietuvių koplyčios Washingtone altoriaus ir jo aplinkos projektą. Altoriaus mensa ir šonai bus balto marmuro. Ant granito masyvo, spalvotų mozaikų fone, stovės skulptoriaus V. Kašubos Šiluvos Švč. Marijos statula. Viršuje nišos — mozaikiniai įrašai lietuvių ir anglų kalba. Dail. A. Elskaus lubų mozaikoje bus regimi Aušros Vartų, Trakų, Žem. Kalvarijos ir Pažaislio Švč. Marijos paveikslai.

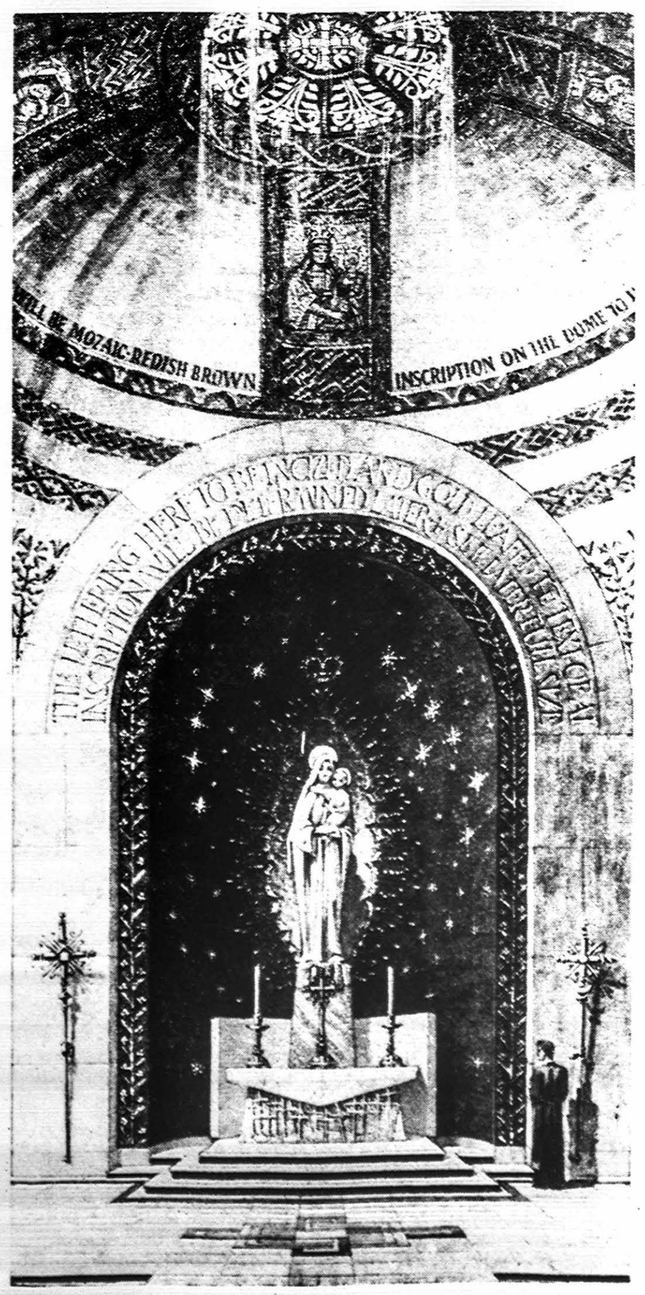

ZIGMUNDAS FREUDAS IR PSICHOANALIZĖ

Kas katalikams iš jo psichoanalizės priimtina ir kas atmestina

DR. A. GYLYS

Kalbėdami apie psichoanalizę, norom nenorom prisimename Freudą. Ir suprantama: jis tą teoriją išvystė ir nustatė jos principus.

Psichoanalizė turi trejopos reikšmėsi

1. Psichoanalizė kaip psichologinis metodas, kuris tiria žmogaus asmenybės raidą, seka ir aiškina jo psichinius reiškinius.

2. Psichoanalizė kaip mokslo teorija, kuri rūpinasi nustatyti pagrindinius principus ir apriboti tyrinėjimo būdus.

3. Psichoanalizė kaip gydymo technika arba gydymo būdas, iš kurio Freudas empiriniu keliu savo teoriją išvystė.

—o—

Savo filosofiją Freudas kūrė visą savo gyvenimą, nekartą savo pažiūras keisdamas ir palikdamas nemaža neaiškumų. Jo filosofija yra paremta materialistiniais principais ir yra grynai ateistinė.

Psichoanalizė reiškia sielos sudėtinių elementų suskirstymą pagal jų savybes ir funkcijas, o taip pat — jų veikimo nagrinėjimą.

Anot Freudo, tie sielos sudėtiniai elementai yra id, ego ir superego. **Id** yra nesąminga sielos dalis, **ego** sąmoninga, kuri taiko id akstinus **superego** reikalavimais. Taigi superego būtų lyg cenzorius, kuris atitinka dualistinės psichologijos sąžinės sąvokai.

Anot Freudo, **id** apima visus instinktus ir visus, ypač su jausmais surištus, pergyvenimus, pradedant kūdikyste ir baigiant dabartimi. Kaip Freudas sako, tie pergyvenimai buvo užmiršti ir nugrimzdę (id gelmes); jie yra tik užmiršti, bet veiklūs; jie nuolatos veržiasi iš id gelmių ir daro įtakos sąmoningam žmogaus gyvenimui. Tarp **id** — nesąmingų impulsų, **ego** — sąminingos sielos dalies ir **superego** — sąžinės balso eina nuolatinė kova. Jeigu superego nesugeba tų impulsų kontroliuoti ir jeigu ego nesuranda priimtino būdo jiem pasireikšti, tie id nesąmoningi akstinai gali iškreipti normalią žmogaus būseną ir padaryti jį psichiniu ligoniu.

Anot Freudo, id yra tvenkinys pragariškos nesąmoningos energijos. Tame tvenkinyje viskas juda, viskas veržiasi į paviršių, viskas stengiasi pasireikšti sąmonėje. Ta energija esanti persunkta lytinės pa traukos. Freudas pavadino ją **libido** (Eros meilė). Pradžioje jis tiek toli buvo nuėjęs, kad padarė libido vieninteliu žmogaus viso psichinio gyvenimo judintoju. Tik į savo gyvenimo galę libido galią apsribojo mirties instinktu.

Jeigu, anot Freudo, ta begalinė libido energija yra superego tvarkoma ir ego tiksliai naudojam, žmonės pasilieka tvarkoje. Tačiau jeigu ego ir superego ilgam nepasiseka id impulsų numalšyti ir sutvarkyti žmogui atsiranda nuolatinis vidinis įtempimas, gema vidinis konfliktas, kuris irgi veda žmogų į ligą. Pavyzdžiui jaunuolis nuolatos griaužiasi neva dėl blogai atliktų išpažinčių. Kitaip tariant, jis kankinamas skrupulų. Psichonalizės keliu jis supranta savo skrupulų priežastį ir skrupulai palengva pradingsta.

Paprastai psichoanalize gydymas yra ilgas. Kartais jis tęsiasi metais. Tačiau daugelis modernių psichiatrų stengiasi pagydyti per 10-15 savaičių. Svarbu, kad ligonis kaip galint greičiau suprastų savo trūkumus ir rastų kelią į sveikatą.

SIGMUND FREUD

Tai taip maždaug atrodo Freudo įvesta psichoanalizė. Ortodoksiški Freudo sekėjai ir dabar aklai juo seka. Tačiau nesutikdami su Freudo panseksualizmu, net kai kurie jo pir mųjų mokinių atskilo nuo jo ir sukūrė savo teorijas. Pavyzdžiui, Jungas — psichoanalitinę psichologiją, Adleris — individualinę, Meyeris — biopsichofizinę. Kai kurie šių dienų psichoanalistų Freudo teorijoj kai ką pakeitė, kai ką atmetė. Atsirado, naujos psichoanalizės kryptys. Tačiau visi pripažįsta psichoanašlitinę gydymo techniką. Žinoma, su rezervais ir pakeitimais.

Taigi, **kas katalikam iš Freudo psichoanalizės priimtina ir kas atmestina.**

Visų pirma, priimtina psichoanalitinė technika, kaip padėti ligoniui pažinti savo trūkumus ir rasti kelią į sveikatą. Tačiau tik katalikas psichiatras sugebės tai tinkamai atlikti, nepažeisdamas ligonio religinių įsitikinimų.

Priimta ir visa eilė sąvokų, nors kartais miglotų, kurios neišteka iš Freudo materialistinės filosofijos ir kurios nesipriešina katalikiškai doktrinai. Pavyzdžiui, id, ego; superego, cenzorius, pasąmonė ir k.

Taip pat priimtinas Freudo psichinių veiksnių įvedimas į jo laikų materialistinę mediciną

Kas katalikam nepriimtina iš Freudo psichoanalizės?

Freudas remia savo teoriją materialistiniais principais. Jo filosofija yra priešinga katalikiškai doktrinai. Jo supratimas Dievo ir žmogaus yra ateistinis. Reilgiją Freudas laiko iliuzija.

Jis nepripažįsta valios ir jos laisvės. Žmogaus psichinius veiksmus aiškina iš pasąminės ištekančiais nesąmoningais aktstinaisi, ypač visagalinčiu **libido.**

Freudas nepripažįsta racionalizmo pažinimo. Visą pažinimą remia tik pojūčių pažinimu.

Nors Freudas įvedė psichinius veiksnius į jo laikų mediciną, tačiau psichinius reiškinius jis aiškino materialistiškai. Anot jo. psichiniai reiškiniai esą tik išdavos žmogaus biocheminių veiksmų.

MOTERŲ RAŠYTOJŲ SUSIRINKIMAS

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

Kovo 9 įvyko moterų rašytojų (Pen Woman) susirinkimas Tylero restorane, Coral Gables, Fla. Prie pusryčių stalo dalyvavo gausus narių skaičius. Lietuvėm atstovavo šias eilutes berašanti. Buvau maloniai nustebinta susirinkusių moterų jaukiu paprastumu: nesimatė ištaigingų minkų (nors ir buvo pasitaikęs šaltokas rytas), nei kelnėmis dėvinčių ponių.

Kiekviena dalyvė iš eilės buvo susirinkimo pirmininkės

MILDRED I. REID

apklausta, ką ji veikia, ką ruošia spaudai? Visos nusiskundė leidėjų dideliais reikalavimais išnaudojimu; susidaro gana sunkios rašymui sąlygos.

Paskaitai buvo pakviesta Amerikos rašytoja ir profesorė Miss Mildred Reid, ji apibūdino labai pareigomis perkrautą savo darbo dieną; užimta televizijos, radijo, paskaitų, pasikalbėjimų, informacijų, telefonu ir t.t.

Rašytoja yra dukraitė žinomų brolių Grimmų. Yra parašiusi apysaką ''The Devil's Handmaidens'' kuri susilaukė gražių atsiliepimų žymiuose laikraščiuose. Paskutinis jos romanas "Over Fool's Hill". Be to, parašė vadovėlį, kaip reikia rašyti: "Behind the scene with a novelist". Ji taip pat pastoviai mokytojauja, pati sudarydama privačias klausytojų grupes. Jos studentai dažniausiai jauni, pradedantieji rašyti, arba ir seni, norintieji gauti jos patarimų.

Vieną kartą v asarodama New Hampshire pasikvietė keletą rašytojų. Kas rytas prasidėdavo jų pasikalbėjimai: dalindavosi įspūdžiais, skaitydavo savo rankraščius, juos nagrinėdavo. Pasikalbėdavo apie išleidimo sąlygas, knygų platinimą ir kitas aktualijas.

Po pusryčių prasidėdavo privačios pamokos. Kas nebūdavo suinteresuotas, išeidavo. Pamokų metu būdavo studijuojamas studento rankraštis, duodami patarimai, pasakoma grynа teisybė. Pamokos būna ne tik vasaros metu kalnuotoje "kolonijoje", bet ir žiemos metu Floridoje, o taip pat korespondencijos keliu. Kam būtų įdomu sužinoti smulkiau tesikreipia į Janiną Narūnę — Pakštienę, 3338 SW 25 Str. Miami, Fla. 33133. tlf. 4 45-1089.

I.N.

ATVIRAS LAIŠKAS — PAAIŠKINIMAS

Gal leisit, mielas redaktoriau, atsiliepti ir man dėl seserų Bagdonaičių atviro laiško, tilpusio Jūsų laikraščio skiltyse kovo 9 d.

Mano knygoje 'Dievas sutemose" a.a. prof. J. Bagdonui buvo paskirti du straipsneliai, taigi, ne "biografija", kaip sakoma minėtame laiške. Jei būčiau rašęs biografiją, aišku, būčiau nusikaltęs ''nerasdamas reikalo kreiptis į pačią jo šeimą".

Kreiptis į šeimą nėra toks jau būtinas reikalavimas, rašant apie asmenis, kurie yra išaugę savo tautoje, atseit — praaugę savo šeimą. Tokį reikalavimą apibendrinti, reikštų pakaltinti visą eilę rašiusiųjų apie a.a. J. Bagdoną prieš mane. Dėl minėtų motyvų nesikreipiau, sakysim, į seseris Biržiškaites. Bet jos nedarė man priekaištų. Priešingai, vos tik pasirodė straipsnelis apie a.a. Biržišką "Tėv. Žiburiuose", Marija Žymantienė nuoširdžiai padėkojo laiškučiu.

Jokio laiško negavau iš seserų Bagdonaičių, kai prieš dvejus metus pasirodė straipsnelis tame pačiame laikraštyje apie jų a.a. tėvą. Ruošdamas antrąjį straipsnelį, buvau atvykęs į Clevelandą kitais reikalais. Panaudojau progą ieškoti p-lės Aldonos Bagdonaitės. Neprisiskambinęs, kreipiausi į p. Gailiušienę, prof. Bagdono brolio dukrą. Iš jos patyriau, jog miestе gyvena ir profesoriaus sesuo p. Žebrauskienė. Jas apklausinėjęs, taip pat susitikęs dr. Pautienių, dar kartą bandžiau susisiekti su p-le Aldona. Jos neradęs, turėjau skubiai grįžti namo.

Po antrojo straipsnelio "Tėv. Žiburiuose" taip pat nesulaukiau jokio atsiliepimo iš p-lės Aldonos. Galvojau, jog vis dėlto skaito spaudą, tad greičiausiai neturi ką pridėti ar neranda reikalo. (Apie antrą seserį neturėjau tikslių informacijų: galvojau, likusi Lietuvoj). Pagaliau susilaukiau trumpo laiškučio iš p-lės Aldonos, kai knyga jau buvo pasirodžiusi. Ji skundėsi buvus mano aplenkta, renkant žinias apie tėvą. Jai tuoj atsakiau, kaip buvo. Priminiau, jog knygoj sąmoningai įdėjau sakinį, jog dukra Aldona liko neapklausta, vadinas, palikau atviras duris jai atsiliepti, jei matys reikalo. Prašiau man surašyti, ką žino apie tėvą šioj tematikoj, ir atsiųsti vėliau, nes pats greit išvykstu Europon kito darbo. Ta proga jai pasiunčiau ir dedikuotą knygą.

Laišką išsiunčiau berods apie Kalėdas jos nurodytu adresu, ir jis negrįžo. Tad p-lė Aldona nebegalėjo galvoti, juoba skelbti, jog aš "neradau reikalo kreiptis į pačią šeimą". Ar buvo reikalas, po pasikeitimo laiškais, man viešai priminti, jog abi seserys "pasiruošusios suteikti pageidaujamas informacijas ir turimą dokumentaciją" su tokia pastaba: "jei kun. S. Yla būtų susirūpinęs atstatyti teisybę"? Juk tai yra beldimasis į atviras duris.

Esu pakaltinamas pažeidęs teisybę, "faktus iškreipęs", nes "naudojęsis tiktai poros nutolusių ar tolimų giminaičių pasakojimais", kiek liečia "asmeniškas J. Bagdono gyvenimo sritis". Minėtos dvi giminaitės nėra taip jau tolimos, be to, jos teikė žinias, kurių negalėtų pateikti dukros, nes jos tada buvo arba negimusios, arba per jaunos. Spręsti apie tų žinių tikslumą ar netikslumą pačios dukros negali, nebent turėtų savo rankose tėvo atsiminimus. (Tokie atsiminimai, kiek žinau, buvo rašomi, bet jie žuvo). Dukros galėtų tikslinti tik vėlesnes giminaičių žinias.

Plačiau į "asmeniškas sritis" aš ir nesileidau. Ribojausi šiais klausimais: grįžimu praktinėn religijon, to akto tęstinumu ligi mirties ir jo sąmoningumu. Savo interpretacijų neplėčiau, sakysim, kiek prof. J. Bagdonas, pradėjęs religinę praktiką, keitė ir savo pažiūras. Asmeniškai manyčiau, jog ilgame amžiuje susiformavusios pažiūros, greičiausiai ir liko nepakitusios. Prie savo kairiųjų partijų, kiek žinau, yra palikę ir keletas kitų lietuvių, kurie grįžo religijon pačiame amžiaus pajėgume. Šiuo atveju, žiūrint psichologiškai, nematau prieštaravimo.

Kun. St. Yla

Roma, 1965.3.17

DAIL. J. PAUKŠTIENĖS PARODA

Hartforde, Conn. — L.B. Hartfordo apylinkės valdyba kovo 13-14 lietuvių piliečių klube surengė dail. Jadvygos Paukštienės meno kūrinių parodą. Atidarė apylinkės pirm. Alg. Dragunevičius. Kūrinių apžvalgą padarė dail. Audronė Dragunevičiūtė-Pakštienė. Kalbėjo ir pati dail. J. Paukštienė.

Parodos atidaryme dalyvavo gana daug žmonių su klebonu kun. J. Matučiu, kuris pirmasis nupirko du paveikslus. Iš viso parduota 14 paveikslų. Sekmadienį atsilankė žmonių iš Manchesterio, New Britaino, Waterburio, Springfieldo, New Haveno, New Londono, Bridgeporto ir k.

"Tėvynės Garsų" radijo valandoje buvo su dailininke pasikalbėjimas. Ji pastebėjo, kad lietuviai vis daugiau domisi dailininkų kūriniais ir jais puošia savo namus.

Dail. Jadvyga Paukštienė - Dobkevičiūtė yra gimusi Liepojuje 1913 m. Mokėsi Kauno "Aušros" mergaičių gimnazijoje ir Kauno meno mokykloje, kurią baigė 1938. Paskui studijas gilino 1939 Paryžiaus akademijoje. Iš Lietuvos išvyko 1944, gyveno Vokietijoje. Biberacho lietuvių gimnazijoje dėstė paišybą. Atvykusi 1949 m. į JAV, apsigyveno Chicagoje.

Gyvendama Lietuvoje, dalyvaudavo dailininkų parodose Kaune, Vilniuje. Paryžiaus pasaulinėje parodoje 1937 už kilimo projektą laimėjo aukso medalį. Vokietijoje jau nuo 1949 metų dalyvaudavo visų tremtinių parodose. Amerikoje jos parodų buvo Chicagoje, Philadelphijoje, New Yorke, Detroite ir kitur.

J. Bernotas

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

TĖVAMS PRANCIŠKONAMS KULTŪROS ŽIDINIO — JAUNIMO CENTRO STATYBOS FONDUI AUKOJO

500 dol. Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos 29 kuopa Brooklyne, Apreiškimo parapijoj. Prisiminti Draugijos mirusias nares.

PO 100 dol. Ed. G. Witkus, Brooklyn, N.Y.
Andrius Ryliškis, Brooklyn, N.Y.
N.N. Woodhaven, N.Y.

Po 50 dol. Adelė Smitienė įrašo savo vyrą a.a. Joną Šmitą.
Richmond Hill, N.Y.
N. N. Brooklyn, N. Y.

25 dol. Rožė Mainelytė, Long Island City, N.Y.

5 dol. A. Puzinauskas, Melrose, Mass.

1 dol. F. Jakubaitis, Chicago, Ill.

Nuoširdus ačiū visiem aukavusiem. Nuolankiai prašome greit prisidėti bet kokia auka. Netrukus reikės didelės sumos žemės pirkimui. Skubinkime ugdyti fondą. Aukas siųsti: **Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.**

NEW YORKO PARKE. Nuotr. R. Kisieliaus.

AMERIKA IR IZRAELIS

Amerika ir Izraelis nesutaria dėl ginklų pristatymo. Amerika įsitikinusi, kad Izraelio karinis pajėgumas pranašesnis už arabų ir kad nori ginklų daugiau, nei reikia. Izraelis galvoja priešingai. Amerikos žydų organizacijos spaudžia valstybės sekretorių Izraelio naudai. O Amerika nenori deginti tiltų ir su Nasseriu.

MALDAKNYGĖ

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

PREL. PR. JURO

Pataisytas III leidimas

Išleido Tėvai Pranciškonai

640 pusl. Kaina 4 dol. Labai patraukli, tinka kaip dovana visokiomis progomis. Gaunama pas knygų platintojus ar leidėjus adresu: —

FRANCISCAN FATHERS DARBININKAS

910 Willoughby Avenue Brooklyn 21, N. Y.

Norite geros meniškos fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ

Vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Tel. HYacint 7-4677

FOTOGRAFAS

Romualdas Kisielius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

DĖL MŪSŲ LIETUVIŠKŲ GIMNAZIJŲ

Juozas V. Užbalis

Šv. Antano lietuvių gimnazija Kennebunkport, Me. ir Vasario 16 gimnazija Vakarų Vokietijoje kartais nuo karto nusiskundžia spaudoje, kad nėra pilnai išnaudojamos, klasės atrodo pustuštės. Šio straipsnio autorius mano turįs receptą, kaip tas klases užpildyti ir net perpildyti.

KRAŠTO UKIS IR AKADEMINĖS PROFESIJOS

Kiekvienas kraštas, kiek supramonintas jis šiandieną bebūtų, prieš kokį šimtą metų buvo žemės ūkio kraštas, daugiau ar mažiau primityvus. Sunku įsivaizduoti, kad ligi 1900 metų svarbiausia U.S.A. pramonė buvo medžio ir mėsos apdirbimas, tai yra lentpiūvės ir skerdyklos. Ilgas ir platus kelias veda ligi U.S. Steel, General Motors ir American Cyanamide. Šalia neribotų gamtos turtų reikėjo begalės akademikų-specialistų. Įdomu pažiūrėti, kaip besikeičiant krašto ūkiui keičiasi akademinės profesijos.

I. Primityvaus žemės ūkio krašte, kaip caro laikų Lietuvoje, trys profesijos buvo atviros gabiam krašto jaunimui: kunigo, daktaro ir advokato. Tai labai senos ir labai garbingos profesijos Svarbiausias jų uždavinys — tarnavimas žmonėms. Netolima mūsų tautos istorija rodo, kaip daug šitų profesijų atstovų plačiai pasireiškė visuomeniniam ir kultūriniam darbe ir prisidėjo prie tautinės sąmonės atbudinimo. Prisiminkime tik vysk. Valančių, dr. Basanavičių, dr. Kudirką, kun. Tumą Vaižgantą ir k.

Bet šios trys seniausios profesijos tiesioginiai nedalyvauja medžiaginių gėrybių gamyboje. O nuolat didėjąs gyventojų skaičius, beaugą didmiesčiai ir žmonių noras geriau gyventi tų medžiaginių gėrybių vis daugiau ir daugiau reikalauja.

JUOZAS V. UŽUBALIS, agronomas ir vet. gydytojas, dirba kaip chemikas New Yorke.

II. Žemės ūkiui bežengiant ir prisitaikant prie didmiesčio rinkų ir eksporto, šalia minėtų trijų profesijų atsiranda keletas naujų: agronomai, vet. gydytojai, statybos inžinieriai, girininkai. Medžiaginių gėrybių gamyba yra jų pagrindinis uždavinys. Žemės ir miško derliaus pakėlimas, naminių gyvulių atranka, pieninių ir skerdyklų statyba — jų rūpestis. Šitoje kategorijoje buvo mūsų nepriklausomos Lietuvos ūkis.

III. Kraštui pakeičiant savo ūkį į pramonę ir prekybą, šalia viršuje išvardintų profesijų atsiranda ištisą armija naujų ir negirdėtų: mechanikos, elektros ir elektronikos inžinierių, chemikų, prekybos ir bankų specialistų ir t.t. Medžiaginių gėrybių gamybai nebėra ribų: trąšos ir chemikalai ištraukiami iš oro ir jūros vandens, apranga ir statybos medžiagos pagaminamos iš žemės dujų, anglies, vandens ir oro. Suskaldomas atomas neišsemiamai energijai. Pagaliau atsiranda reikalas net skelbimų ir promocijos specialistams, kurie nuolat turi raginti žmones ko daugiausia prekių pirkti ir naudoti.

PASIRINKTI GERĄ PROFESIJĄ

Visoje nepriklausomoje Lietuvoje neprisimenu nė vienos polytechnikos tipo gimnazijos. Laikas tam dar nebuvo atėjęs. O kaip dabar?

Pasiūlius, kad abi mūsų lietuviškos gimnazijos būtų paverstos polytechnikumais, ne vieno skaitytojo veide pasirodytų nuostaba. Lietuviškos gimnazijos yra ir paliks lietuvių kalbos ir lituanistikos židiniais. Dar daugiau: neabejoju, kad lietuviškos gimnazijos išmokys savo auklėtinius labai kritiškai žiūrėti į medžiaginių gėrybių perteklių ir neribotą materializmą. Bet jaunieji abiturientai turi prieš stodami į universitetus pasirinkti gerą profesiją. O kurios profesijos yra labiausiai paieškomos ir geriausiai apmokamos, matyti laikraščių ir žurnalų skelbimuose.

Vasario 7 N.Y. Times skelbimų skyriuje mačiau Anapolio jūrininkų akademijos skelbimą. Jūrų inžinerijos 50 laboratorijų personalui papildyti ieškoma keliasdešimt jaunų specialistų. Alga pradedantiems siūloma nuo 8000 ligi 16,000 dolerių. Reikalingos 3 grupės:

1. Matematikai — dirbti su skaičiavimo mašinomis (computers)

2. Fizikai, mechanikos, elektros ir elektronikos inžinieriai.

3. Chemikai — jūros vandens, metalurgijos ir plastinių medžiagų specialistai.

Skelbimas išvardija dar visą eilę pageidaujamų jaunų žmonių, bet kiekvienam sakiny pasikartoja žodžiai: matematiką, fizika, chemija.

(Bus daugiau)

JANINA ALEKSANDRA, solistės Juodytės ir Al Matheus dukrelė dainuoja Joe Franklin (dešinėje) programoje, 9 kanale New Yorke. Nuotr. V. Maželio.

DAINA STIPRINA TĖVYNĖS MEILĘ

Lietuviška daina turi didelę reikšmę mūsų tautos gyvenime. Daina guodė lietuvį jo sunkioje priespaudoje, stiprino tėvynės meilę ir skatino jo ryžtą dirbti lietuvišką darbą.

Kai Lietuvoje šeimininkavo svetimieji, kai lietuviai negalėjo kalbėti savo gimtąja kalba, skaityti lietuviškai spausdintų raštų, daina tada buvo tokia miela: ji skambėjo ir žadino lietuvių tautinius jausmus. Anais laikais, nepaisant sunkios priespaudos, tik daina tautinis atsparumas buvo stiprus.

Dainos išlaikė kaimuose lietuvišką ugnelę, kuri nuolat žibėjo lietuvių sūnų ir dukrų širdyse. Kada suskambo varpas, šaukdamas nepriklausomą tėvynę ginti, toji ugnelė virto galinga liepsna ir uždegė visų lietuvių širdis. Stojo su pasiryžimu lietuviai į kovą dėl tautos laisvės, o juos daina lydėjo į kovos lauką ir apkasus.

Su daina lietuviai vargo, su daina kovojo dėl neprilausomybės ir su daina siekė vis naujų laimėjimų. Dainuodavo tikėdami, kad bus skaidresnė, šviesesnė ateitis, jei stipresnė, galingesnė, darnesnė bus daina.

Ir išeivijoje nepamiršome savo dainos. Turime nemažai chorų, kurie dainuoja gražiąsias mūsų dainas mums patiems ir kitataučiams. Lietuviška daina juos žavi. Užtat reikia mūsų chorus nuolat stiprint — papildinėt naujomis pajėgomis ir chorų tinklą kiek galima plėsti. Reikia mūsų jaunimui aktyviau jungtis lietuviška daina ir dalyvauti choruose. Dalyvaudamas chore ne tik mokaisi gražiai dainuoti, bet ir kartu atlieki garbingą savo tėvynei darbą.

Dainos mėgėjus reikia ir paremti. Tai geriausiai padarysime gausiai susirinkdami pasiklausyti chorų ruošiamuose koncertuose, minėjimuose ir dainų šventėse.

Būtų gera, kad kiekvienoje lietuvių didesnėje kolonijoje organizuotųsi chorai, kad jaunimas mestų niūniavęs mum svetimus motyvus, bet garsiai dainuotų skambias lietuviškas dainas.

J. Miškinis.

PATERSON, N.J.

40 valandų atlaidai Šv. Kazimiero liet. parapijoj prasidės sekmadienį, kovo 28, baigsis antradienį, kovo 30. Kasdien 7:30 val. vakare bus iškilmingos mišios ir palaiminimas Švč. Sakramentu. Užbaigai po mišių iškilminga procesija. Pamokslus sakys tėvas Geraldas Motiejūnas, C.P.

Balandžio 4 prasidės priešvelykinės misijos ir tęsis visą savaitę iki Verbų sekmadienio. Misijas ves taip pat tėvas Geraldas Motiejūnas; C.P.

Sudarytas naujas parapijos skolom likviduoti komitet a s. Antradienį, kovo 16 šv. Kazimiero parapijos veiklių parapiečių susirinkime buvo aptarti įvairūs būdai sutelkti lėšų parapijos skolom sumažinti. Komitetui iki šiol vadovavo St. Zyk. Dabar išrinktas naujas komitetas: pirm. Jurgis Jesulaitis, vicepirm. T. Tallat -Kelpša, sekret. Marija Justienė, iždin. Juozas Mečionis. Artimiausiu laiku komitetas aptars savo šių metų veiklos planą.

Jonas Cilincevičius, 68 metų, sunkiai serga ir guli Barneto ligoninėje Paterson, N.J.

Užgavėnių blynų balius, ruoštas moksleivių ateitininkų, gražiai praėjo. Programą išpildė aktorius Vitalis Žukauskas. Vakarienėje dalyvavo apie 170 žmonių. Dosnios parapietės bei moksleivių mamos suaukojo skanių valgių ir įvairių pyragų. Pelno liks apie 450 dol., kurio didesnė dalis bus paskirta parapijos skoloms mažinti.

Parapijos sodelis šį pavasarį bus baigtas įrengti. Švč. Dievo Motinos statula, Šiluvos Marijos garbei, pagal skulptoriaus V. Dragunevičiaus projektą, nukalta Italijoj ir ateinančią savaitę bus pastatyta. Baigiamas daryti kryžius. Darželio papuošimo projektus sudaryti padėjo T. Talat-Kelpša. V. Gružas, Ad. Aidukas, A. Rugys ir kt. Projektą finansuoja James Garside. -kvc

EASTON, PA.

Amerikos lietuvių piliečių klubas atšventė 30 metų jubiliejų. Iškilmingų pietų metu kalbėjo dr. Bronius Vaškelis, kuris profesoriauja Lafayette kolegijoje. Jis savo kalboje gražiai išdėstė lietuvių problemas dabartinėje pavergtoje Lietuvoje. Sveikinimo kalbą pasakė atvykęs miesto majoras G. S. Smith. Maldas atkalbėjo lietuvių klebonas J. C. Gaudinskas. Įspūdingą programą pravedė lietuvių Šv. Mykolo parapijos vyrų choras, vadovaujamas muziko Jono Kalikausko, akompanuojant Yvonne Adams. Dalyvavo apie porą šimtų žmonių. (E.P.)

EASTON, PA., Amerikos Lietuvių Piliečių klubo 30 metų sukakties proga iš k. d. Povilas Stankus — klubo pirm., dr. Bronius Vaškelis — Lafayette kolegijos rusų kalbos profesorius, J. W. Zansitis ir K. Straukas, ilgiausiai išbuvęs klubo pirmininku.

UŽ M. L. KINGO NUGAROS

(atkelta iš 1 psl.)

eisenos Selmoje. Teismas buvo uždraudęs eiseną tai dienai. Pilietinių teisių sąjūdžio nuosaikieji vadai norėjo teismo sprendimui paklusti ir nuo eisenos tą dieną atsisakyti. Taip norėjo ir Kingas. Tačiau Forman ir Lewis grasino Kingui: **jei Kingas nesiims eisenai vadovauti, tai jie Kingą ignoruos ir eisenai vadovauti ims patys.** Kingas kapituliavo, eisenai vadovavo ir davė pagrindą gub. Wallace kaltinti pilietinių teisių sąjūdį dėl pasipriešinimo teismui.

Evans su Novaku mini ir kitą faktą, kaip Kingas sutiko, kad jo vardas būtų padėtas po minėtų ekstremistų parašytu memorandumu vasario 27.

EKSTREMISTŲ METODAI:

Siekdami suirutės, minėtos organizacijos vadai, kaip tvirtina Evans ir Novak, įsakė ir davė pavyzdį sugulti Selmos gatvėse. "Jie taip darė ir Baltuosiuose Rūmuose. Taip darė Pennsylvania Avenue. Taip darė Kapitoly prie (Atstovų Rūmų) pirmininko McCormacko įstaigos. Šita taktika išduoda komunistines įtakas Snic vidu-je".

"Journal American" paskelbė Pittsburgho rabino Richard L. Rubinsteino, universiteto kapeliono, pareiškimą kovo 19 studentų susirinkime. Rabinas buvo nulydėjęs į Montgomery 130 studentų. Esą jiem SNIC sekretorius James Forman buvo aiškinęs, kad Montgomery eisenai leidimas duotas, o tai buvęs melas. Pačiame Montgomery SNIC vadai ėję į vidurinę mokyklą ir paskelbę mokiniam, kad jie paliktų mokyklą ir eitų į demonstraciją. Tą pat jie padarę ir su pradine mokykla. Rabinas tai vadina "nemoraliniu veiksmu".

IŠVADOS?

Minėti du žurnalistai išvadą padaro tokią: **"Jei dr. Kingas nenutrauks ryšių su SNIC ekstremistais, tai liberalūs baltieji negalės pasekti jo vadovavimu"** Bet juodu reiškia viltį, kad Kingas viešu pareiškimu atsiribos.

Skaitytojas gali pasidaryti dar kitą išvadą: masiniame judėjime persvara prieš nuosaikiuosius paprastai tenka ekstremistam, kurie stengiasi primesti savo vadovavimą ir kunigus, vienuoles, pačius negrus padaryti savo įrankiais. Jie visada yra šalininkai "liaudies frontų", jei tik gali juose vadovauti.

Šiuo tarpu gera jau tai, kad tie "kairieji ekstremistai" ir komunistai yra demaskuoti. Demaskuoti ne keno kito, kaip tik pačių vadinamo liberalistinio nusistatymo laikraštininkų!

A † A

BALIUI PETRYLAI

tragiškai žuvus, žmoną, dukras — Aldoną, Hersiliją ir Danutę su šeimomis ir seserį Stefą Birutienę nuoširdžiai užjaučiame

J. Kibirkštienė
Irena ir Jonas Vilgaliai

AUKOJA RELIGINEI ŠALPAI

Šalpa pradėjo naują 1965 m. vajų. Lėšų reikia palaikymui lietuviškų religinių programų perduodamų į Lietuvą iš Vatikano ir Madrido radijų stočių, taip pat labdaros tikslam. Pirmosios vajaus aukos jau gautos.

Philadelphia, Šv. Jurgio parapija, kur LKRŠ įgaliotiniu yra dr. V. Martusevičius, sudėjo 459 dol., o jų gerosios sodalės (Mother of Divine Grace Sodality) aukojo 200 dol.; viso gauta 659 dol.

Maspeth, N.Y. V.J. Atsimainymo parapijos klebonas prel. J. Balkūnas įteikė 500 dol.

Ansonia, Conn. Šv. Antano parapija, vadovaujama kun. J. Viičiausko, sudėjo 200 dol.

Sioux City, Iowa, Šv. Kazimiero parapija, kur klebonauja kun. S. Morkūnas, suaukojo 200 dol. Ši parapija kasmet dosniai aukoja, nors yra maža ir daug bedarbių.

Chicago, Ill. Aušros Vartų T. Marijonų parapija — 57.50 dol.

Brooklyn, N.Y. Šv. Jurgio parapija kleb. A. Petrauskas 50 dol.

Angelų Karalienės parapijos kleb. kun. J. Aleksiunas, vasario 28 surinko 776.34 dol.

Lietuviai kunigai atskirai aukojo. Po 150 dol. — kun. V. Aleksonis, Munich, N.D., kun. J. Dakin, Chehalis, Wash. Po 100 dol.: kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa, kun. T. Žiūraitis, O.P. Washington, D. C., Prel. L. Mendelis, Baltimore— 90 dol., kun. F. Kireilis, Chicaco — 80 dol. Po 50 — kun. A. Abračinskas, Norwood, Mass., kun. T. Narbutas, Dayton, Ohio, kun. T. Palis, Oakland, Calif., kun. V. Skilandžiūnas, Fitzroy, H. Canada, kun. J. Žvirblis, Grand Rapids, Mich. Po 30 — kun. A. Babonas, New Phil., Pa., kun. W. Kwinn, Spring Valley, Ill., 25 — kun. J. Matutis, Hartford, Conn., 26 kun. J. Vilčiauskas, Ansonia, Conn., 20 — kun. A. Paškus, Brocklyn, N.Y. 13 — kun. F. Bartkus, Dallas. Po 10 — kun. C. Auglys, Dennybrook, N.D., kun. V. Balčiūnas, Putnam, Conn., kun. A. Dranginis Baltimore, Md., kun. Pr. Gaida, Toronto, Canada, kun. V. Memėnas, Jolliet, Ill., kun. M. Vembrė, Brockton, Mass. Po 5 dol. kun. V. Budreckas, Brooklyn, N.Y., kun. P. Jokubaitis, New Mexico, kun. A. Martis, Rainelle, W.V., kun. Pr. Mockus, Coaldale, Pa., kun. S. Mažeika, Philadelphia, Pa., kun. J. Prunskis, Chicago, Ill., kun. K. Steponis, Burbank, Calif.

Parapijom, jų vadovam ir visiem broliam kunigam už aukas giliai dėkinga LKRŠ Valdyba ir Direktorija.

LKRŠ laukia, kad kiekviena lietuvių parapija parems jos labdaros darbus. Vajus vyks ištisus metus, bet gavėnia yra ypatingai palankus metas rinkliavoms.

LKRŠ Dėkinga Valdyba

IŠ VISUR

— **Stasys Lozoraitis,** Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas, dalyvavęs Pietų Amerikos lietuvių kongrese Sao Paulo, Brazilijoje, lanko kitus P. Amerikos kraštus. Yra jau buvęs Urugvajuje, Argentinoje, Kolumbijoje, kur matėsi su tų kraštų vyriausybės atstovais. Dabar yra atvykęs į Jungtines

— **Los Angeles** balandžio 10-11 dramos mėgėjai vaidins latvių autoriaus Valdemaro Karklinio 3 veiksmų komediją "Raudonasis vyrnas". Režisuoja Juozas Kaributas, dekoracijos Algio Žaliūno.

— **Jonas Fledžinskas** mirė kovo 2 Skaudvilėje, Lietuvoje. Velionis ten pat buvo gimęs 1885 rugpiūčio 12. Karo laikais už dalyvavimą 1905 revoliucijoje sėdėjo kalėjime. Paleistas baigė Petrapilio komercijos kursus. Nepriklausomoje Lietuvoje daugiausia dirbo korporacijoje, buvo Žemės Ūkio Rūmų pirmininku. Buvo vedęs Aleksandrą Zubovaitę, kuri mirė 1961. Dvi dukterys ir vienas sūnus yra Amerikoje, vienas Lietuvoje.

— **Juozas Bačiūnas,** Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, grįždamas su žmona iš atostogų Havajuose, sustojo Los Angeles, kur lietuvių kolonija kovo 27 jam rengia pagerbimą.

— **Chicagoje** tarptautinis teatras balandžio 4 Marijos aukštesnės mokyklos salėje stato lietuviškai Fr. Leharo operetę "Linksmoji našlė". Pagrindiniam vaidmenim patelkti lietuviai solistai: Kristina Bertulis, Algirdas Brazis, Edvardas Radvila, Vacys Petrauskas, Geraldina Mikužis.

— **Česlova Naumienė** iš Detroito, Teresė Neimanaitė ir Gailė Nariūnaitė, abi iš Clevelando, užsiregistravo į lietuvių tautinių šokių ratelių mokytojų-vadovų kursam, kurie prasidės birželio 13 Dainavos stovyklavietėje. Norintieji kursus lankyti, prašomi užsiregistruoti LB Centro valdybos sekretoriaus adresu: Kostas Januška, 2646 West 71st St., Chicago Illinois 60629.

— **J. Sadūnas,** Chicago, Ill., Lietuvių Agronomų Sąjungos vardu siųsdamas didesnę piniginę auką Rezoliucijoms Remti Komitetui, rašo: "...Lietuvių Agronomų Sąjunga, vertindama jūsų labai didelį ir svarbų darbą išlaisvinimui mūsų brangios Tėvynės, siunčia šią auką..." Visos aukos šiam tikslui siųstinos tiesiog komiteto iždininkui: Mr. G.A. Petrauskas, 3442 Madera Ave., Los Angeles, Calif., 90039.

Tėvai,

ŠV. ANTANO GIMNAZIJA

pastatyta jūsų vaikams!

Gimnazija su viešųjų Amerikos mokyklų teisėm, su privalomu lietuvių kalbos dėstymu, su bendrabučiu, su visom gero auklėjimo priemonėm...

Atlyginimas už pilną išlaikymą bendrabuty — tik 600 dol. metams. Dėl ateinančių mokslo metų tuojau rašykit Rektoriui:

ST. ANTHONY'S HIGH SCHOOL
Kennebunkport, Maine 04046

O KO KO?

Ugandos tautinio parko tarnautojas, pasivėlinęs darban, pristatė tokį raštišką pasiaiškinimą:

"Vakar vakare važiuodamas namo dviračiu, kelyje sutikau dramblį su mažu drambliuku. Nulipęs nuo dviračio, pasukau į krūmus, kad juos aplenkčiau, bet pataikiau tiesiai į raganosį.

"Palikęs dviratį įsikoriau į artimiausią medį. Praskėtęs medžio šakas, apačioje pamačiau du liūtus, ir todėl nutariau naktį praleisti medyje. Atsiprašau už pavėlavimą darban".

•

Havajai yra Amerikos valstija jau šešti metai, bet Washingtono pareigūnai skundžiasi, kad dauguma amerikiečių šio fakto dar nežino. Havajų kongresmanai Washingtone gauna laiškų, adresuotų: "Hawaii ambasadai" ar "Hawaii ambasadoriui". Amerikiečiai teiraujasi Havajų pašto ženklų ir prašo vizų "aplankyti jūsų kraštą".

•

Du asilai surado naują pasilinksminimo būdą Rebolse, Portugalijoje. Asilų savininkas Francisco Noe paliko neužrakintą vyno rūsį. Asilai atsirado rūsyje, numušė statinių viršus ir išsiurbė vyną iki paskutinio lašo.

•

Varšuvos policija praneša, kad praeitais metais nuskendo 1107 lenkai — iš jų 100 buvo girti. **Telesforas Vėsulis**

LIETUVOS VYČIŲ ŠVENTĖ

Paterson, N.J. 8 Lietuvos vyčių New Jersey ir New Yorko apskritis savo metinę šventę ir pusryčius surengė kovo 14 šv. Kazimiero bažnyčioje Patersone. Tuo pačiu buvo paminėta ir šv. Kazimiero šventė.

Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. V. Dabušis. Giedojo parapijos choras, diriguojamas V. Justo. Pamaldas baigiant, klebonas kun. Jonas Kinta atliko apeigas, kuriom suteiktas ketvirto laipsnio medalis Kazimierui Stolei iš Newarko.

Pusryčiai buvo parapijos salėje. Vadovavo kapitonas Stanley Dutkus. Sugiedojus himnus ir kun. J. Kintai sukalbėjus maldą, kalbas pasakė kun. V. Dabušis, Alexander Wesey — apskrities pirmininkas, John Kotran, Jonas Spranaitis. Svečias Robert Burrill kalbėjo apie draudimus ir socialinį aprūpinimą.

Parapijos salėje 3:30 v. popiet susirinkimą pradėjo pirm. A. Wesey. Sveikino vietos pirmininkė Dorothy Dutkus. Maldą sukalbėjo kun. E. Wassell iš Philadelphijos. Sekretoriavo A. Mažeika. Valdybos ir tarybos nariai padarė pranešimus.

Į trečią vyčių laipsnį pakelti: kun. Eugene Wassell, Lillian Sasnauskas, Albert ir Irene Ozelis, John Mickūnas, — visi iš Philadelphijos. Egzaminų komisiją sudarė prm. Wesey, sekretorė Josephine Žukas.

Apie Lietuvos reikalus kalbėjo Kazimieras Strolis. Šių eilučių autorius kalbėjo apie žinių paskleidimą ir informaciją, kurias reikia perduoti ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių spaudai.

Mandatų komisija pranešė, kad susirinkime atstovavo septynios kuopos.

Jaunųjų vyčių metinis suvažiavimas bus balandžio 25 Karny, N.Y. J. Apskritis tam reikalui paskyrė 25 dol. Apskrities piknikas bus birželio 6 Bayonnėje.

Apskrities pastangomis išleista mažas priklijuojamas lapelis, kuriame įrašyta "Say a Prayer For Enslaved Lithuania". Lapelis lengvai priklijuojamas prie vokų. Jų gali visi gauti adresu: Mrs. Josephine Zukas, 9 Charles Street, Port Washington, L. I. 11050.

Buvo pranešta, kad Newarko 89 kuopa šiemet švenčia 50 metų sukaktį. Great Necko 109 kuopa balandžio 2 dalyvaus tarptautiniam vakare. Kartu dalyvaus ir Rūtos ansamblis. Great Necko kuopa daugel metų garsina Lietuvos vardą svetimtaučių tarpe. Philadelphijos 3 kuopa savo pikniką rengia gegužės 30.

Kitas apskričio susirinkimas bus Bayonnėje. Susirinkimas baigtas vyčių himnu ir malda, kurią sukalbėjo kun. Peter Žemeikis, apskrities dvasios vadas. Pasimelsta už mirusius: Thomas Shields, vyčių pirmininkės Helen Shields brolį, ir apskričio pirmininko patėvį Petrą Kurtinaitį.

Šių eilučių autorius nuoširdžiai dėkoja 61 kuopai, kuri buvo šeimininkais ir taip nuoširdžiai priėmė, o ypač Dorothey Dutkus, kuriai buvo pavesta visas rūpestis ir kuri taip nuoširdžiai dirbo. **F.V.**

AUKOS LIETUVOS LAISVINIMUI

New Haven, Conn. — Minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, vasario 14, aukų surinkta 361.45 dol. New Haveno LB apylinkė aukojo 20 dol. Po 10 dol. — SLA 142 kp., SLA 375 jaunimo kuopa, New Haveno Lietuvių Moterų Klubas, A. Gruzdys, J. Šaulys, V. Valiukas, B. Strimaitis, J Monkus, R. Samulis, A. Ramanauskas, J. Mačys, V. ir M. Silkai, M. ir G. Židoniai, J. ir O. Girdauskai. J. ir Jad. Silkai—6 dol.

Po 5 dol. — Moterų Są-gos 33 kuopa, K. Samulis, A. Lipčienė, K. Bagdonas, J. Zasčiurinskas, A. Leikus, J. Vaišnys, V. Vaitužis, J. Jonynas, A. Tomkus, V. Sušinskas, A. Rumbin, V. Biknaitis, J. Jutinskienė, J. Gruodis, Vac. Kronkaitis, A. Neikus, K. Kronkaitis, J. Vėbra, V. Mackevičaitė, B. J. Kisielius, V. ir A. Šauliai, I. Kraučiunas. J. Guldupis—4 dl.

Po 3 dol. V. Plėčkaitis, J. Sušinskienė, G. Puslienė, O. Norkūnaitė, M. Jokubaitė. Po 2 dol. M. Ramanauskienė, J. Dičkienė, Vin. Kronkaitis, P. Tomkus, A. Gailiūnienė, B. Rinkevičius, R. Kisielienė, E. Donėlienė, V. Kripaitis, V. Krasauskas, L. Kuzmickas. Kiti aukojo po mažiau.

Šiame minėjime nepaprastai gražiai ir įspūdingai pasirodė šeštadieninė mokykla. Gita Merkevičiūtė dienai pritaikintais žodžiais pravedė meno programėlę. V. Vėbraitė paskaitė savo raštą apie Lietuvos nepriklausomybę. Viktutė Kronkaitytė ir Daina Zemliauskaitė pajuokino visus savo gražiu pasikalbėjimu, nes abidvi dar visai mažytės. Žodžiu, visi mažieji programos dalyviai nusipelnė visų pagyrimo. **M.**

LAWRENCE, MASS.

Šv. Pranciškaus parapijos bažnyčios lubų ir sienų atnaujinimas baigtas. Parapiečiai ir kiti bažnyčios lankytojai gėrisi, kad bažnyčios vidus gražiai ir švariai atrodo.

Gavėnioje vietoj Kryžiaus kelių, trečiadieniais ir penktadieniais, aukojamos mišios ir sakomi pamokslai.

Ilgokai atostogavęs parapijos moterų choras, kun. Kazimiero Kuzminsko ir muziko Jono Narkaus pastangom, kovo 14, sekmadienį, vėl gražiai giedojo lietuviškose mišiose.

Kovo 7 parapijos mėgėjai - vaidintojai, muziko Jono Narkaus vadovaujami, suvaidino operetę "Malūnininką ir kaminkrėtį" ir "Močiutės nedasupta".

Felikso Krancevičiaus rūpesčiu Massachussets kongresmanas Bradford F. Morse įnešė Lietuvos reikalu rezoliuciją. Turim būti jiems dėkingi! **J.Sk.**

Nesupratimas ar pakeista linija

Spauda paskelbė žinią, kad JAV LB Centro Valdyba pavedė Chicagos Apygardos Valdybai pradėti organizuoti JAV ir Kanados lietuvių III dainų šventę. Taip pat iš spaudos sužinojome apie Chicagoje gyvenančių muzikų pasitarimą, kuriame buvo sudaryta dainų šventei repertuaro komisija. Nustebino komisijos sąstatas: Jonas Zdanius, Petras Armonas ir Juozas Kreivėnas. Dėl J. Zdaniaus ir P. Armono jokio klausimo kelti negalima. Vienas stipriai kylantis kompozitorius, antras Dainavos ansamblio dirigentas. Stebina J. Kreivėno į komisiją įtraukimas, o dar labiau stebina jo į susirinkimą pakvietimas, nes susirinkimą kvietė bendruomeninė įstaiga. Chicagos Apygardos Valdyba.

Netolimoje praeityje J. Kreivėnas buvo aktyvus darbuotojas Lietuvių Bendruomenėje: Kultūros Fondo pirmininkas, vėliau narys, Švietimo Tarybos narys, dainų ir šokių švenčių komitetų generalinis sekretorius. Bet Bendruomenės viršūnėms spaudžiant šias pozicijas turėjo apleisti. Ir štai dėl ko. Lietuvių komunistų dienraščiui "Vilniai" minint sukaktį, Kreivėnas talkininkavo savo turimomis knygomis. "Vilnis" J. Kreivėną iš tatė pavyzdžiu visiems dypukams, kaip reikia bendradarbiauti. Su ekskursijomis ar delegacijomis iš Sovietijos atsilanke (Sluckis, Mieželaitis) rasdavo reikalo susitikti su J. Kreivėnu. Kai buvo išstumtas iš įvairių pozicijų, J. Kreivėnas nepagailėjo juodo žodžio Bendruomenės atžvilgiu ir toliau pasiliko Vienybės bendradarbiu.

Nežiūrint visa to, LB Chicagos Apygardos Valdyba J. Kreivėną pasidarė aktyviu talkininku. Štai, jis praėjusį pavasarį įvykusios mokyklų šventės vienas didžiųjų šulu, jau įtrauktas į repertuaro komisiją dainų šventei ir priklauso redakciniam kolektyvui LB Chicagos Apygardos Valdybos leidžiamam laikraštėliui mokykloms. Kas yra? Pasikeitė Bendruomenės pažiūra į bendradarbiavimą su okupantu ar Apygardos Valdyba, kaip kartais pasitaiko, nežino ką daro. **Vyt. Jukelis Chicago, Ill.**

BIČIULIŲ PIETŪS

padėti

NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESELĖMS

ir jų statomam

ST. JOSEPH'S MANOR NURSING HOME

Sekmadienį, kovo 28 d.

4 val. — susipažinimas • 5 val. — pietūs

Programa:

SUSAN GRISKA, operos solistė
DORNAN BROTHERS, teatro vaidintojai

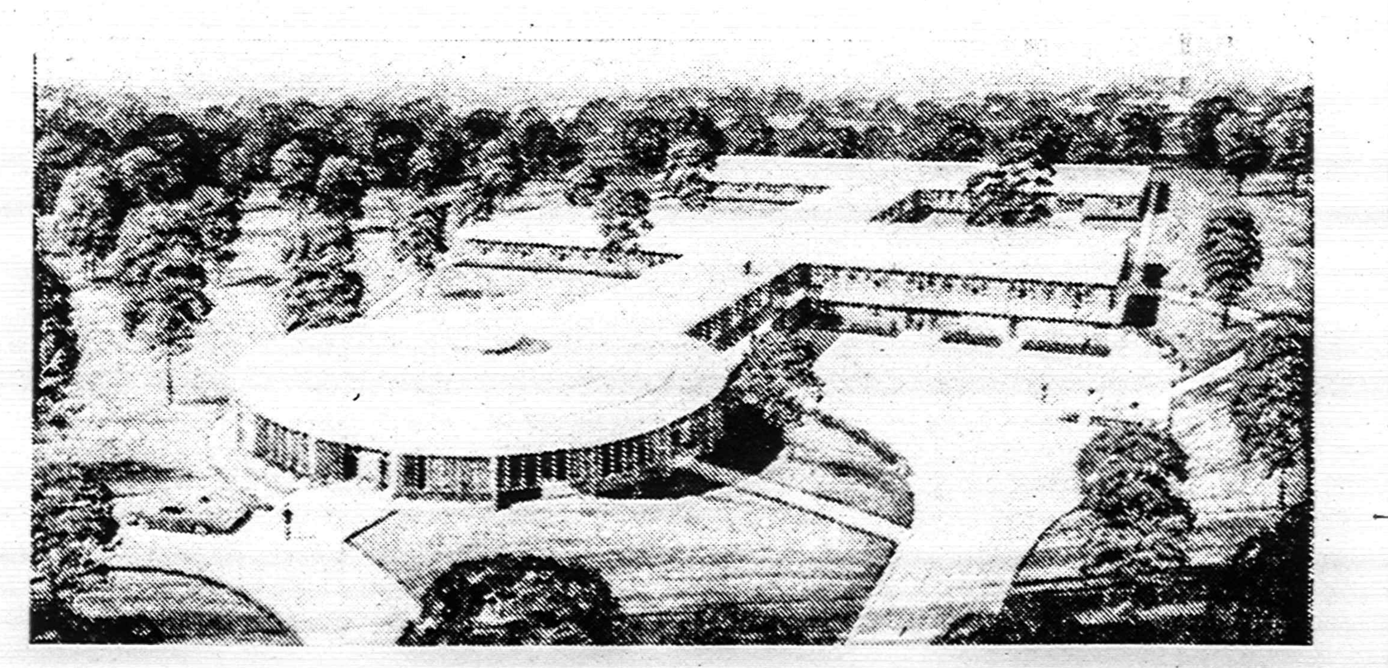

Didžiai Gerbiamasis,-oji,

Nukryžiuotojo Jėzaus Seserys Brocktone stato senelių namus, kurių statybos pilnam užbaigimui dar reikės surinkti pusę milijono dolerių.

Sudarytas Komitetas rengia BIČIULIU PIETUS, kurių tikslas bus ne tik surinkti bent dalį reikiamų statybai pinigų, bet kartu ir duoti svečiams arčiau pažinti ir suprasti Seselių didelį krikščioniškos meilės pasiaukojimą senelių globai.

Už dalyvavimą pietuose — auka $100.

Pietūs įvyks naujose Sopulingosios Motinos Vienuolyno patalpose — Thatcher Street, Brockton, Mass. Stengiamės, kad atsilankusiems svečiams BIČIULIŲ PIETŪS būtų ir liktų atsimintini: skanūs valgiai, malonus patarnavimas, draugiška nuotaika ir trumpa, bet linksma ir įvairi programa.

Nuoširdžiai kviečiame Jus dalyvauti ir prašome Jūsų paskatinančio žodelio draugams bei pažįstamiems, kad ir jie kartu su Jumis atvyktų pas Seseles. Lauksim!

Komitetas

- -

OUR LADY OF SORROWS CONVENT, 261 Thatcher St., Brockton, Mass.

Seselės: Prašau siųsti man .... bilietų. Rasite įdėtą mano $.............. čekį.

Jei norima, galima pažadėti atsiųsti pinigus [illegible]

Pažymėkite [illegible]

Tuo tarpu siunčiu savo auką pietums. Čia rasite $ .... Prašau siųsti .... bilietų.

Pavardė ....

Adresas ....

Čekį rašykite: *Our Lady of Sorrows Convent*

PADĖKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI

LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ-KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais

500 — amžinais nariais

100 — fundatoriais

aukojusieji mažiau — rėmėjais.

Galima įrašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įamžinti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

- -

Siunčiu auką statybų fondui $..................

Pažadu auką statybų fondui $..................

Įrašau mirusį ....

Siuntėjas ....

Adresas ....

....

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospekto ir kitais reikalais:
V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.: HI 1-6799
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

•

Darbo valandos: šiokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y.
Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUŽINSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

East New Yorke išnuomojami 2 baldais apstatyti gražūs kambariai. Taip pat kiti 2 su baldais kambariai gražiai atremontuotame rūsyje. Teirautis AP 7-5377.

TO PLACE YOUR AD, CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų . . . Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LUMBER

JO - AL LUMBER COMPANY
We have the Finest of Lumber
Use Our Cash and Carry Plan
Fort Hill Road & East Main
Huntington L. I.
— 516 HA 7-3366 —
Service Is Our Motto

CONSTRUCTION

FLEETWOOD CONSTRUCTION
General Alterations
Bath Kitchen Carpentry Tile work.
All work done at reasonable rates
Special consideration to religious groups.
Call DI 5-1579

SERVICE

JOSEPH RUTKOSKI
For the Finest in Liquors
2484 Merrick Road
BELLMORE L.I.
Call 516 SU 5-2644 — We deliver
Special consideration
to Religious Groups.

REAL ESTATE

Lake Ronkonkoma
BUILDERS SELLOUT
4 HOUSES
3 - 4 BED ROOMS
From $7,500 to $13,990
Custom Builders
On Your Land Or Ours
516 JU 8-7935

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

CRANE SAVINGS & Loan Association

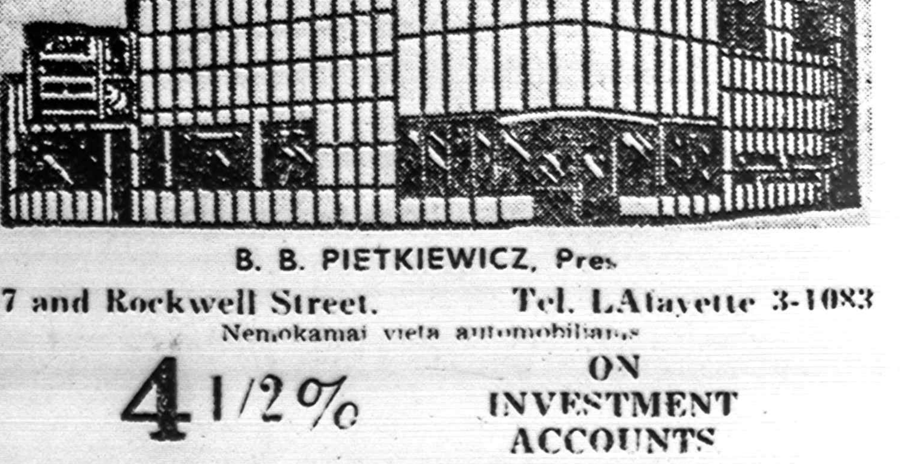

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos
Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto 5:00 vakaro; Šeštadienais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

300th ANNIVERSARY OF NEW YORK CITY

We — The Proud Citizens of the WORLD'S MOST BUSY AND FASCINATING CITY — join with SINGULAR PRIDE — the THOUSANDS OF OTHER — CIVIC — RELIGIOUS — and BUSINESS LEADERS of our DYNAMIC CITY in the CELEBRATION of it's 300th ANNIVERSARY . . . BUILT by the SWEAT — IMAGINATION and INGENUITY of a FREE PEOPLE, through the exercise of FREE ENTERPRISE . . . this CAPITAL CITY OF THE WORLD STANDS AS A SHINING — LIVING EXAMPLE of DEMOCRACY AT WORK . . . "GLITTERING" IN THE TROUBLED SUN OF A DARKENED WORLD — TO NOTE AND TAKE HEED!

COMPLIMENTS OF
"JIM"
"JAKE"
"ED"
201 - 433-4357

AL'S CAFE
Specializing
Sof Shell Crabs
609 - 456-9869
19 Delsea Drive Westville, N.J.

LUIGI PIZZA
39 Park Avenue
RUTHERFORD N. J.
201 - 939-2327

McELVEN ATLANTIC FUEL OIL
609 - TW 4-8635
Magnolia Road
PEMBERTON, N. J.

FOUR SEASONS BEAUTY SALON
Phone 397 - 1947
13 Lambert Lane
Lambertville, N.J.

Super's Gym & Health Club
Steam room and massage, private accommodations for business men, facilities for women only on Tues. and Thurs. nights. 7:30 PM - 10 PM
609 - 845-9718
Delsea Drive, Westville Grove, N.J.

TELEVISION SERVICE
T.V's Bought and Sold
Excellent Values. Convince yourself
426 Broadway
Camden, New Jersey
609 - 966-6407

GEORGE MATTIA
Chevrolet Buick Agency
500 Colombia Ave.
Millville, New Jersey
609 - 825-1500

ALAN'S CAKE BOX
Georges Road 846-1599
North Brunswick N.J.
Across from
Korvette Shopping Center
Open Sunday Closed Monday

JOE'S DELICATESSEN
Hessian & Red Bank Aves.
NATIONAL PARK, N. J.
TI 5-9867

HOUSE OF MARIO
Salon of Beauty
Specializing in Beauty Care
by appointment
(609) 921-7176
200 Nassau St., Princeton, N.J.

BUDNEY'S FIRE SERVICE
609 - 394-3143
1920 Brunswick Ave.
Trenton, N. J.

MASTRO'S
Auto Body Shop
Specializing in Foreign Cars
Black Horse Pike
NA 9-4439
Turnersville P.O. — Sewell, N.J.

DEBBIE'S CAFETERIA
Specializing in
Steaks - Hoagies - Platters
To Take Out
609 - 963-9525
32 Market St. Camden, N.J.

JACK'S ATLANTIC SERVICE
Pick Up and Delivery
Road Service
Open 7 AM — 10 PM
609 - 394-8060
Trenton, N. J.

Compliments from
AIRSHIP TAVERN
Naval Air Station Road
LAKEHURST, N. J.
201 - 657-4921

"Always a Friendly Welcome"
"We Have Your Favorite Brand"
SQUEAL'S
BAR & LOUNGE
Delicious Sandwiches & Platters
EM 5-9505
900 N. Second St.
CAMDEN N. J.
609 EM 5-9505

Reserve Your Marina Space
NOW
at
Long Island's newest and most complete Marina
Complete Boat Yard Services
NORTHPORT BOAT YARD & MARINA
Phone (516) AN 1-5600
Rt. 25A. North Port L.I., N.Y.

SPA - SPRING HEIGHTS - PERTH AMBOY N. J.
NO DOWN PAYMENT
VA and F. H. A. Financing
Lowest Taxes in Area
Choose from 5 beautiful models - Split Level - B Level Ranch Two Story - Colonial, priced from $19,490
Direction — Garden St. Pkwy. So. to Exit 128. L to Rt 440 to Convery Blvd. Cir. at 35 - then L. ar-circle ¼ mi. to model, or N. J. Turn. to Ex. 11 (app ¼ mi to Rt 440 then as above) or U.S. #1 So. to Rt. 440 and as above.
Agents — Jacobson, Goldfarb and Tanzman — 290 Hobart St.
PERTH-AMBOY, N. J.
HI 2-4444 Model Home Phone 201 - 826-8235

Greetings from
BARRETTA
PLUMBING & HEATING CO.
Inc.
MECHANICAL CONTRACTORS
219 COUNTRY ROAD
TENAFLY, N. J.
(201) LOwell 8-0320

WILLIAM ZABRANSKY Jr.
Inc.
DOMESTIC - PUBLIC
INDUSTRIAL
PLUMBING and HEATING
INSTALLATIONS
11 Pickens St
Little Ferry, N. J.
Phone 342 - 5477
—— Established 1907 ——

Canonico & Sons
Inc.
GENERAL
CONTRACTORS
Phone KI 5-7065
637 Chrome St
P. O. Box 193
NORTH BRUNSWICK
N. J.

Kleva & Buterick
BULKHEADS
▲
312 Iroquois Ave.
BEACH HAVEN, N. J.
Phone 492 - 2675

Service Concrete Corp.
Reddy Mixed Concrete
•
OAK RIDGE RD.
OAK RIDGE N. J.
697 - 4040

SOLARTEMP CORPORATION
AIR CONDITIONING
REFRIGERATION
Heating and Plumbing
Engineering Design
Installation - Service
1 Olney Ave.
CHERRY HILL, N. J.
—— 609 - 428-1350 ——

SMITH'S MARINA
All Boating Facilities
Dock Space Available
Chrysler Outboard Motors
609 - 494-7541
S - 1st Street & Bay Front
SURF CITY, N. J.

SOUTH MAPLE REALTY
Inc.
Mortgages - Appraisals
BUY - SELL - TRADE
Phone EM 5-1670
Phila — WA 2-4024
Serving the Greater Camden area
1448 Haddon Ave.
Camden, N. J.

TERRUSO'S GARAGE
TRUCK - REPAIRS
OUR SPECIALTY
561 - 2152
S - 2nd Rd.
HAMMONTON, N. J.

STEFANELLE'S SERVICE STATION
609 - 924-0006
163 Bayard Lane
Princeton, N.J.

VOGEL RITT INC
Pest Control Service
609 - 396-8244
128 Calhoun St.
TRENTON, N. J.

FEDELE'S PIZZA
ITALIAN FOOD
OUR SPECIALTY
TR 1-0044
Sunset Road
BURLINGTON, N. J.

FRANK'S
Italian Restaurant and Pizzeria
Italian American Food
539 - 0060
13 Speedwell Ave
MORRISTOWN N. J.

The Twin's Inn
LUNCHEON - DINNER
COCKTAILS
Banquet Facilities
□
Rt 24 - Chester, N. J.
TR 9-5200
Open Daily

JOHN H. BAHRENBURG
MEATS and GROCERIES
640 Holmdel Road
HAZLET, N. J.

HERBERT HORNSBY
BUILDER
CUSTOM BUILT HOMES
ON CONTRACT
609 - 368-8301
10425 Corinthian Drive
STONE HARBOR, N. J.

FRANK MASTEN
CUSTOM BUILT
HOMES
201 - 496-3285
Decatur St.
COLUMBIA N. J.

LA MONSA
Foreign Car Service
Full equipment for High Speed Tune-up or Competition
Ferrari, Alfaromeo, Lotus, Jaguar, Porsche, Austin Healy, MG, Sprite, Triumph, Sunbeam, Volvo, Fiat
State Hwy. 17 & Marinus St.
ROCHELLE PARK, N. J.
201 - 843-3519

MODERN RUG CLEANERS
Location Carpet and Furniture Cleaning
Carpet Installation
Cleaning - Storing - Repairing
64 Union Avenue
DAvis 7-2146
Upper Saddle River, N.J.

B. A. DELIA
INC.
General Contractor
Residential - Industrial
120 Park Ave.
Berkeley Heights, N. J.
201 - 464-9240

J. H. Van Cleef
SCHOOL BUS
SERVICE
201 - 359-6156
River Road
BELLE MEADE N. J.

MEYERS BROTHERS
272 N. Clinton Ave.
TRENTON, N. J.
609 - 393-4064

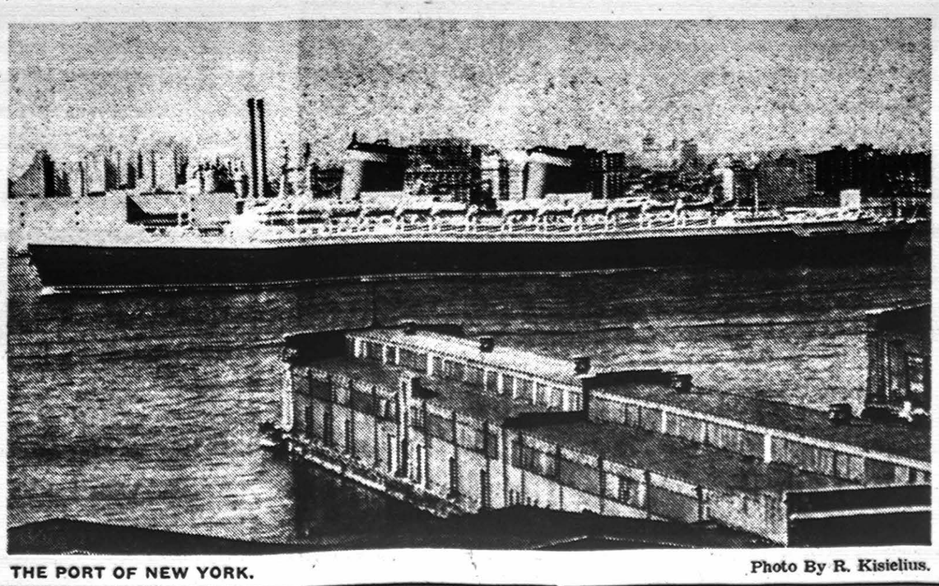

THE PORT OF NEW YORK. Photo By R. Kisielius.

Compliments of
TAYLOR'S
LIQUOR STORE
Lacey Rd.
FORKED RIVER, N. J.
693 - 2250

COSTA'S
BICYCLE SHOP
Appliances
Bicycles and Bicycle Repairing
YE 1-8808
219 N. Black Horse Pike
Runnemede, N.J.

STEL'S BEAUTY SHOP
Permanent Waving
Our Specialty
EM 5-8096
Appointment Only
924 - N 22nd Street
Camden, N. J.

Pick Up and Delivery
654 - 8907
MAURONE'S
TEXACO SERVICE
Service - Tune-Ups
Special S.T.P. 1.00 a can
Stokes Road - Medford, N.J.

GOLDEN SANDS MOTEL
Modern Rooms - T. V.
Air Conditioned
Open all year - Reasonable rates
776 - 8020
105 - 3rd Ave. Asbury Park, N.J.

Compliments of
IVY HOUSE NURSING HOME
Middletown, N.J.
201 - 671-0169

UNITED
RENT - ALLS
19 William Street
GLASSBORO, N. J.
609 - TU 1-9118
"We rent Most Everything"

Vocations Needed
How would you like to become a Servant of the Holy Infancy of Jesus and devote your ilfe to the aged and sick, or to new-born infants? We also do charitable work in homes and foreign missions, and perform domestic duties. — For further information write to:
Mother M. Melitta
Villa Maria, P. O. Box 708
Plainfield, N.J.
201 - 756-4218

JESUIT BROTHERS and PRIESTS
serve Christ by prayer and dedication of their clerical, technical and other abilities both here and on foreign missions. For free booklet write:
Director of Vocations
39 East 83rd Street
New York, N.Y. 10028
Phone REgent 4-1146

Greetings
On Your Anniversary
from
J. P. COLLINS
COMPANY
LUMBER
SOUTH SEAVILLE, N. J.
609 - 263-4341

FAWN LAKE
VILLAGE
A modern Mobile Home Community
Beautiful Beach and Lake
U.S. Rt. 206, Indian Mills
P. O. Vincentown, N.J.
MOBILE HOMES
Sales
TRAVEL TRAILERS
Phone 268-0333

SEVEN-UP
BOTTLING CO.
of PLAINFIELD
Bottlers of Low Calory
"LIKE"
Madison at 4th St.
PLAINFIELD, N. J.
756 - 6300

COSTA'S
CONTRACTORS
EQUIPMENT & SUPPLY CO.
Inc.
609 - HO 1-5212
U.S. Highway #130
RIVERSIDE, N. J.

"VENTA"
Home Improvements
Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDŽIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

LIETUVIŲ ADVOKATAI

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET
VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEwton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRŪNAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. ŠALINS
- Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,
INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL
FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav
Laidotuvių direktorius
ir balzamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

DARBININKAS

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

NEW YORKO NAUJIENOS

Pabaltijo Moterų Tarybos 18 metų sukakties minėjimas įvyks kovo mėn. 28 d. 4-8 val. popiet Carnegie Endowment patalpose, 345 East 46th Street, New York, N.Y.

Pagrindinis kalbėtojas bus Eugene Lyons, Reader's Digest vyr. redaktorius. Meninę dalį atliks pianistė Aldona Kepalaitė ir dainininkė Salomėja Valiukienė. Dailininkės A. Merker ir V. Leskaitienės rūpesčiu bus surengta tautinių audinių parodėlė. Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama į šį minėjimą atsilankyti. L.M. A. New Yorko Klubo narės svečius pavaišins kavute. Į minėjimą įeinant aukojami du doleriai už asmenį.

Lietuviškas kryžius prisimintas 'Long Island Star Journal' kovo 17. Priminta, kad iš po žiemos vėl nudengiamas kovo 10. Paminėtas Petras Wytenus, komiteto vicepirmininkas. Taip pat užsiminta, kad planuojama šių metų nauja lietuvių diena. Tą pačią žinią įsidėjo Daily News, L.I. Press, Ridgewood Times, Worlds Fair Press.

Apreiškimo parapijos tretininkų vizitacija bus kovo 28, sekmadienį, po Graudžių Verksmų. Visi tretininkai kviečiami dalyvauti.

Studijų diena įvyksta sekmadienį, kovo 28 d. 4 val. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Paskaitininkėm pakviesta: K. Keblinskienė iš Brockton, Mass., ir D. Minkūnaitė-Dzikienė iš Hartford, Conn. Jos papasakos ką lietuvė, atvykusi į šį kraštą, gali pasisavinti iš Amerikos religinio, tautinio, kultūrinio, visuomeninio ir šeimyninio gyvenimo. Svečiai įvairiais klausimais galės pareikšti savo nuomones. Bus taip pat meninė programa ir kavutė.

Algirdas Gustaitis, žurnalistas, rašytojas ir visuomenininkas, gyvenąs Los Angeles, Calif., grįždamas iš kelionės po Pietų Ameriką, aplankęs Guatemalą, Panamą, Venezuelą, Argentiną, Braziliją, Porto Rico ir Britų Jamaicą, porai dienų apsistos New Yorke pas savo seserį ir svainį Janiną ir Vytautą Jonynus.

Žymi viešnia, kino artistė Lilia Skala, dalyvaus Pabaltijo Moterų Tarybos minėjime kovo 28. Kas yra matęs pagarsėjusį filmą "Laukų lelijos", jame ši austrų kilmės aktorė vaidino vienuolių viršininkę — motiną. Aktorė Lilia Skala buvo nominuota Oskaro premijai, kurią laikėjo Margaret Rutherford. Minėjimas bus Carnegie Endowment rūmuose. Pradžia 4 val. popiet.

Diagnozė — Anatolijaus Kairio linksma komedija, turinti didelį pasisekimą, kovo 27, šeštadienį, vaidinama Newarke, šv. Trejybės parapijos salėje. Vaidina Brooklyno vaidintojų trupė, režisuoja aktorius Vitalis Žukauskas. Pradžia 7 val. vak.

Maurice Rifkin, Globe Parcel Service, Inc., lankėsi Sovietų Rusijoje, Maskvoje, kur tarėsi dėl užsakymų sovietinės gamybos prekių siuntiniam, čia apmokamiem. Tam tikslui New Yorke (220 Park Ave South) veiks inkorporuota nauja firma Podarogifts Inc., kuri savo patalpose išstatys parodai sovietines prekes ir priims užsakymus. (sk).

Kongresm. John J. Rooney (demokrato, iš Brooklyno) pastangomis, Brooklyno laivų statybos bendrovė — Todd Shipyardas Corporation — pasirašė 282,946 dol. sutartį su JAV pakrančių sargybom, kad kasmet atremontuos ledlaužį Westwind. Statybos bendrovė praneša, kad sutartis ilgam laikui duos darbo daugeliui žmonių, kurie gyvena kongr. John J. Rooney apylinkėje.

The Tablet, Brooklyno vyskupijos laikraštis, praeitos savaitės numeryje įsidėjo paminklinės Šiluvos koplyčios tris nuotraukas. Nuotraukas parūpino Antanas Sniečkus. Jis buvo parūpinęs ir platesnį aprašymą, bet juo nepasinaudota.

K. Vasiliauskas vaidins Kazį Gugį ir E. Liogys Joną Kukį Vinco Krėvės "Raganiuje". Ištraukos iš "Dangaus ir Žemės Sūnų", "Šarūno" ir "Raganiaus". Bus vaidinama balandžio 3, Franklin K. Lane mokykloje, Brooklyne. Rež. —V. Valiukas, dail. — A. Elskus.

Inž. Algimantas Gustaitis buvo išvykęs į Texas, kur Manned Spacecraft Center skaitė paskaitą. Tarp klausytojų buvo astronautų, ruošiamų skridimui į mėnulį. Inž. A. Gustaitis aeronautikos mokslus yra baigęs Bostono universitete; dabar gyvena New Yorke ir dirba Gruman Aircraft Engeneering Co. Jis yra rašytojo Antano Gustaičio ir režisorės Aleksandros Gustaitienės sūnus.

DALIS svečių Užgavėnių baliuje. Nuotr. L. Tamošaičio.

PAVYKĘS BALIUS

Užgavėnių balių, kurio pelnas buvo skirtas Atlanto rajono stovyklavietei pirkti, surengė D.L.K. Birutės Draugija (pirmin. L. Sperauskienė), L.M. Atstovybės New Yorko klubas (pirm. dr. M. Kregždienė) ir SLA Moterų 99 kuopa (pirmin. Bertha Pivarūnas). Balius buvo Sheraton Atlantic viešbučio Colonial salėje. Praėjo su dideliu pasisekimu. Svečių tarpe matėsi iš plačios New Yorko apylinkės ir iš kitų kaimyninių valstybių. Reikia džiaugtis, kad atsirado organizacijų, kurios suprato šio reikalo svarbumą — stovyklavietės įsigyjimą ir pirmosios atėjo į pagalbą lietuviškam jaunimui. K.

Woodhavene, 97 gatvėje parduodamas 2 šeimų namas iš 10 kambarių, alyva šildomas su garažu. Žemės plotas 40x100 gražioje aplinkoje ir prie gero susisiekimo. Informacijai skambinti VI 7-6547.

Ridgewoode išnuomojamas butas iš 5 kambarių su apšildymu ir šiltu vandeniu. Butas yra tarp Wilson ir Knickerbocker Ave. Mėnesiui nuoma 67 dol. Tel. GL 3-8426.

Išnuomojamas gražus butas iš 5 kambarių netoli Apreiškimo parapijos 48 Marcy Ave. Brooklyne. ST 2-9843.

Išnuomojamas saulėtas kambarys su aptarnavimu, 76-50 85 Road, Woodhaven, N.Y.

APREIŠKIMO PARAPIJOS TRETININKAI ruošia

VAKARIENĘ

su gausiais laimėjimais
Apreiškimo parapijos salėje
BROOKLYNE
kovo 28
sekmadienį, 4 val. popiet

Dalyvauja tretininkų vizitatorius T. Kęstutis Butkus, O.F.M., kuris tuoj po pamaldų bažnyčioje turės vizitaciją. Taip pat dalyvauja ir kiti svečiai tretininkai iš kaimyninių parapijų. Pietų laike bus įdomi programa, laimėjimai ir lietuviška muzika. Bilietus vakarienei prašoma įsigyti iš anksto, nelaukti prie durų, nes vakarienę gaminama iš anksto. Bilietai gaunami pas K. ir N. Dumblienę, E. Kašetienę, A. Garliauskienę, M. Šalinskienę, ir pas pirm. J. Obelienę.

Vakarienei auka tik 2 dol.

Pelnas skiriamas New Yorko Lietuvių Pranciškonų KULTŪROS NAMŲ stat. fondui.

Maloniai kviečiami visi atsilankyti

LIETUVOS nepriklausomybės šventėje Carnegie Endowment suruoštame priėmime iš k. d. M. Šaulienė, prauošusi valgius ir stalius, O. Kaunienė, M. Virbickienė, O. Prekerienė. Nuotr. R. Kisieliaus.

PADĖKITE IŠLAIKYTI LIETUVYBĘ!

Nepaprastai džiūgu buvo mums, Pietų Amerikos lietuviams, sutikti šiaurės kontinento veikėjus trečiajame mūsų kongrese vasario 18-21 Sao Paulo mieste; vysk. V. Brizgį, Vliko pirmininką V. Sidzikauską, PLB vicepirmininką Alg. Nasvytį, Balfo sekretore Eleną Armanienę, Tautos Fondo pirmininką prel. J. Balkūną, prel. Ign. Albavičių, rašytoją Alg. Gustaitį, Lietutuvių Enciklopedijos leidėją J. Kapočių, veikėją ir keliautoją Vl. Ras.-RašČiauską iš Chicagos. Jie visi labai domėjosi mūsų veikla.

Jų visų padrąsinti, dristame kreiptis į visus brolius ir seses lietuvius, kad padėtumėte mum išlaikyti lietuvybę. O padėti galite labai paprastai: paaukodami kas lietuvišką knygą, kas lietuvišką plokštelę ir prisiųsdami Balfui, kuris apsiima maloniai tarpininkauti persiųsdamas P. Amerikai. Labai dėkingi būsime visiems kultūros geradariams. Prie dovanos nepamirškite pridėti savo adresą, kad galėtų gavėjas padėkoti.

Ta proga reiškiame jau dabar didelę padėką dr. El. Armanienei, kuri pasiisiūlė bendradarbiauti šiame vajuje; J. Kapočiui, kuris pažadėjo lietuvių jaunimui visą Lietuvių Enciklopediją padovanoti, K. Bieliniui, kuris per J. Kapočių irgi parems mus knygomis. Visų Argentinos, lietuvių ypač jaunimo vardu dėkojame iš anksto.

Aug. Steigvila
Argentinos Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas

Rasta. Vytauto Mačernio minėjime kovo 21, Carnegie Endowment salėje rastas mažas moters rankinukas su tualeto reikmenimis ir laikroduku. Atsiimti galima Darbininko redakcijoje.

BOSTONO ŽINIOS

Lituanistinės mokyklos labui kovo 28, sekmadienį, vaidinamas "Brandos atestatas'. Vaidinimas bus Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Pradžia 5 val. vak. Veikalą režisuoja Aleksandra Gustaitienė. Vaidina dramos mėgėjai.

Audronė Barūnaitė, pavasarį baigianti Emanuelio kolegiją, gavo stipendiją toliau studijuoti Amerikoje, bet ji išlaikiusi egzaminus Fulbrighto stipendijai—tęsti mokslus užsieny. Gavusi tą stipendiją, vyktų į Vokietiją, kur yra jau praleidusi vieną vasarą. Praėjusią vasarą buvo išvykusi į Perų gilinti ispanų k. Studijuoja vokiečių ir ispanų kalbas.

Melrose kovo 28, ateinantį sekmadienį, turėjo būti koncertiniu būdu išpildytos kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko sukurtos mišios. Koncertas atidėtas patogesniam laikui.

Kražantės vyresnių skaučių draugovė Atvelykyje, balandžio 25, skautų būkle rengia margučių varžybas. Bus teikiamos dovanos už gražiausį margutį. Taip pat bus jaunimo dainų vakaras.

Adv. Jonas Grigalius šiem metam yra išrinktas Alto skyriaus pirmininku. Skyriaus susirinkimas įvyko kovo 12.

Jūrų skautų Nemuno tunto tuntininkas, jūrų budys, vyresnis valtininkas Povilas Jančauskas, sėkmingai vadovaves tuntui daugiau kaip pusantrų metų, kovo mėn. slaptu korespondenciniu būdu perrinktas antram terminui.

Baltų koncertas Bostone

Antrasis šios serijos koncertas įvyks kovo 28 d. 3 val. popiet Jordan Hall patalpose. Koncerto programą išpildys latvių čelistas **Ingus Naruns.**

Ingus Naruns savo muzikines studijas pradėjo turėdamas devynerius metus. Vėliau baigė Latvijos valstybinę konservatoriją ir toliau studijavo Vokietijoje. 1949 metais Genevoje laimėjo pirmą vietą tarptautiniame čelistų konkurse.

Ingus Naruns turėjo eilę rečitalių Vokietijoje, Estijoje, Latvijoje, Švedijoje, Anglijoje, Kanadoje ir Amerikoje, su dideliu pasisekimu ir geru kritikų įvertinimu.

Dabartiniu metu Ingus Naruns gyvena Floridoje ir groja solo Miami simfoniniame orkestre; be to, dėsto muziką Miami universitete.

Koncerte bus išpildyti Francoeuro, Boccherinio, Strausso, Čaikovskio, Raido ir Poppero kuriniai. Akompanuos Anatolijis Berzkalnš, kuris yra turėjęs savo piano rečitalius Europoje, Kanadoje ir Amerikoje.

Bostono ir apylinkės lietuviai prašome nepraleisti retos progos. Kas sezoninių bilietų neturi, galės įsigyti prie įėjimo.

Bronius ir Gražina Pošiai su trimis mažamečiais vaikais — Algiu, Danute ir Vytu — persikėlė gyventi į Los Angeles, Calif. Br. Pošius vertėsi namų dažymu.

Kultūros klubas balandžio 24 rengia literatūros vakarą. Pakviesti dalyvauti A. Gustaitis, Z. Galvelis, M. Katiliškis, H. Nagys ir Bostono dramos sambūrio nariai. Vakaras bus Tarptautinio Instituto patalpose.

Sutvirtinimo Sakramentas šv. Petro parapijos bažnyčioje bus suteikiamas kovo 29 4 val. popiet. Sakramentą suteiks vysk. Jeremiah Minihan.

MAIRONIO mokyklos mokiniai, šoka "Lenciūgėlį Vasario 16 minėjime New Yorke. Iš k. d. Ligija Birutytė Vytas Gerulaitis, Rūta Gerulaitytė, Rita Biknevičiūtę, Giedrė Kregždytė. Nuotr. R. Kisieliaus.

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA
VERDI
REQUIEM
ir
MARKAIČIO
VILNIAUS VARPAI
su Chicagos Simfoniniu Orkestru

Lietuvos partizanų ir visų žuvusiųjų už Tėvynės laisvę per 25 Lietuvos okupacijos metus

PAGERBIMAS

1965 m birželio 13 d.
3 val. p. p.

McCORMICK PLACE THEATRE
23rd & South Lake Shore Drive

Chicagoje bilietai gaunami: MARGINIUOSE, 2511 West 69th Street • Atidaryta: kiekvieną dieną nuo 9 - 6 val. vak., pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 - 8 val. vak., sekmadieniais nuo 10 - 1 val. popiet • Bilietų kainos — 7, 6, 5, 4, 3 dol. (nupirkti bilietai negrąžinami). Ten gaunami ir autobusų bilietai. • Iš kitur bilietai užsakomi paštu, siunčiant kartu čekį ir sau adresuotą voką su pašto ženklu, šiuo adresu: Lithuanian Opera of Chicago, 6910 South Fairfield Ave., Chicago, Illinois 60629.

Prašome panaudoti šią atkarpą

Siunčiu $..... čekį už ..... bil. po $..... už bilietą.

Vardas ir pavardė .....

Gatvė Miestas Valstybė Zip Code

Visus kviečia dalyvauti CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA